

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه ۲۹ آبان ماه ۱۳۴۲

فهرست مطالب:

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر ضیائی - دکتر سعید - مهندس والا - ملک‌زاده آملی - پروین
- (۳) معرفی آقای فتح‌الله معتمدی بمعاونت وزارت کاد بوسیله آقای وزیر کار
- (۴) طرح و تصویب سه فوریت و اصل طرح پیشنهادی راجع به تشکیل کمیسیون تجدید نظر در آئین نامه داخلی
- (۵) تقدیم لایحه استخدام کشوری بوسیله آقای نخست وزیر
- (۶) معرفی آقای دکتر دینا بمعاونت وزارت بهداشت بوسیله آقای وزیر بهداشت
- (۷) طرح گزارش مجلس سنا راجع به برقراری خرج تحصیل درباره تیمور عابدی و تصویب آن
- (۸) طرح گزارش کمیسیون محاسبات راجع به متمم بودجه ۱۳۴۲ مجلس شورای ملی و تصویب آن
- (۹) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه و ربع صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

رئیس - راجع به صورت جلسه قبل اگر نظری هست

بفرمائید (بعضی از نمایندگان - توزیع نشده).

رئیس - توزیع شده است راجع به صورت جلسه روز سه شنبه است. آقای سیدعلی صائب بفرمائید.

صائب - بنده در عرایضی که در جلسه قبل کردم عرض کردم شخصیت ژنرال دو گل در صورت جلسه نوشته شده است شخص ژنرال دو گل چند اشتباه چاپی هم هست که به تند نویسی مراجعه میکنم. ضمناً فقره شکایت از کارگران اصفهان رسیده که تقدیم مقام ریاست میکنم.

رئیس - بسیار خوب. آقای توسلی.

توسلی - عرایضی از طرف اهالی رودبار رسیده است که تقدیم مقام ریاست میکنم.

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه گذشته قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: مرتضوی - دکتر پور هاشمی - ابطحی - دکتر غلامرضا عدل - متولی باشی - پرویزی - مهندس اخوان - کمالوند - دکتر غنی - دکتر خطیبی - موسوی ما کویی - طباطبائی - ایلخان - دکتر شادمان - دکتر موقی.

زود رفتگان با اجازه - آقایان: سرتیپ پور - دکتر رضائی - رامبد - اقبالی - مهندس اسدی سمیع - پژند طالب زاده - پور ادبی - توسلی - بانو ابتهاج سمعی.

عین مذاکرات مشروح دوازدهمین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

رئیس - آقای شاه خونی بفرمائید.
شاه خونی - عرض می‌آید که از طرف کارگران شرکت نفت آبادان رسیده است که تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - چون دیگر نسبت به صورت جلسه نظری نیست صورت جلسه قبل تصویب می‌شود.

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر ضیائی
دکتر سعید - مهندس والا - ملک‌زاده آملی - پروین
رئیس - نطقهای قبل از دستور شروع می‌شود. آقای دکتر سعید بفرمائید.

دکتر سعید - بنده سه چهار دقیقه از وقت خود مرا به آقای دکتر ضیائی میدهم.

رئیس - بسیار خوب. آقای دکتر ضیائی بفرمائید.

دکتر ضیائی - نمایندگان محترم در روز مهمانان عالیقدر شاهنشاه و شهبانو در بین احساسات پر شوری وارد پایتخت کشور ما شدند.

این اولین مرتبه‌ایست که یک رئیس دولت بزرگ همسایه شمالی ما چنین سفری با ایران می‌نماید.

سفر حضرت لئونید برژنف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و بانو را میتوان شروع فصل جدیدی در تاریخ روابط بین دو کشور دانست.

بنده بعنوان رئیس کمیسیون خارجه مجلس شورای ملی از طرف نمایندگان ملت ایران مقدم این میهمانان عالیقدر شاهنشاه و شهبانوی ایران را تبریک گفته امیدوارم این سفر نتایج مهمی در بهبود روابط بین دو ملت داشته باشد. (صحیح است)

در آسمان روابط بین دولت‌ها گاهگاهی ابرهای تیره افق مناسبات را تاریک مینمایند تیرگی مختصر روابط ما با دولت شوروی در چند سال اخیر یکی از این پیش آمدهای نأسف آور بوده است که خوشبختانه بر اثر تدبیر و ملاحظات شاهنشاه عظیم الشان ما بر طرف شده و جای خود را به دوستی و حسن تفاهم داده است که این سفر بهترین گواه آن است هر موقع مناسبات بین دولت‌ها دور از غرض و خودخواهی بوده بر اساس حسن نیت استوار باشد حسن تفاهم بوجود می‌آید و حقوق طرفین حفظ میشود.

ملت ایران اکنون تحت رهبری خردمندانه شاهنشاه

بزرگ خود قدم در جاده ترقی نهاد و روابط بین المللی خود را با اتکاء به منشور ملل متحد بر اساس حسن تفاهم و دوستی چاکلیه ملل خاصه همسایگان خویش قرار داده است.

ما احتیاج به صلح و آرامش داریم تا بر نامه مترقی انقلاب ششم بهمن شاه و ملت را اجرا نمایم ما با هیچکس خصومت و دشمنی نداریم روش ما احترام به منشور ملل متحد و سعی در تحکیم مبانی و برقرار ساختن صلح جهانی است. (صحیح است)

در دنیای امروز هیچ مسئله‌ای نیست که با تبادل نظر و حسن نیت طرفین حل نشود خاصه که این حسن تفاهم بر اساس حفظ منافع و احترام متقابل متکی باشد.

همانطور که ما با استقلال و حقوق سایر ملل احترام می‌گذاریم استقلال و حقوق حقه ما هم حفظ شود.

ملت ایران با توکل بخداوند و با نیروی خود تحت رهبری خردمندانه شاهنشاه دادور در راه حسن تفاهم بین المللی کوشش مداوم مبتدول میدارد. (صحیح است)

بعد از انقلاب کبیر روسیه اولین دولتی که دست دوستی طرف دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دراز کرد و رژیم آنرا بر سمیت شناخت دولت ایران بود. دولت شوروی هم بنوبه خود در آن موقع حسن نیت زیادی نسبت به ما نشان داد و مورد علاقه و احترام ملت ایران قرار گرفت امیدواریم این دوره جدید روابط ایران با اتحاد جماهیر شوروی بر اساس احترام متقابل و دوستی و حسن نیت و ایجاد همکاریهای اقتصادی و فرهنگی بیش از پیش تحکیم و نتایج نیکوئی برای هر دو ملت داشته در تأمین آراءش گیتی و صلح جهانی کاملاً مؤثر باشد.

در خاتمه افتخار دارد مترجم احساسات و علاقه قلبی کلیه نمایندگان ملت ایران به میهمانان عالیقدر شاهنشاه به حضرت لئونید برژنف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بوده و تمنی نمایم حامل پیامهای دوستی و حسن نیت ایران برای ملت دوست و همسایه ما باشند. (احسن است)

رئیس - آقای دکتر سعید بفرمائید
دکتر سعید - مطلبی را که بنده می‌خواهم راجع بان صحبت کنم شرحی است که با مقضای عده زیادی از مردم شهرستان ساری برای برای بنده رسیده است که

در خاتمه عرض تقدیم مقام ریاست محترم می‌کنم البته اینکه امروز اینجا این موضوع را مطرح می‌کنم بخاطر اینست که اقدامات مفصلی بطور مستقیم و غیر مستقیم شده است ولی چون منتهی به نتیجه نشده از طریق مجلس بنده اقدام می‌کنم تا بگویم اولیا و مسئولین امور برسد و اقدامی بفرمایند. قبل از اینکه وارد این مطلب شوم لازم میدانم که دو موضوع را اینجا یاد آوری کنم دو موضوعی که شخص اول مملکت کز آراء راجع بان اوامر مؤکدی به دولت‌ها صادر فرمودند خوشبختانه آقای رئیس دولت هم در موقعی که بر نامه دولت مطرح بود بان اشاره فرمودند و اینجا چندین مرتبه عنوان شده است یکی از این دو مطلب اینست که با سستی و اقامت دستگاههای اداری و سازمانهای دولتی ما خودشان را با این انقلاب ملی با این رفرم اساسی و تحول عظیمی که در مملکت ما ایجاد شده است تطبیق بدهند خودشان را هم آهنگ نکنند والا اگر قرار باشد بهمان سیستم سابق و بهمان طریق مورچه سواری که ایجاد اشکال بشود و پیشرفتی در کارها محسوس نگردد و بطور سریع عمل نشود در امور مربوطه نتیجه‌ای نخواهیم گرفت بنده فکر می‌کنم اصولاً اگر توجهی به سیستم اداری ما بشود بسیار بجاست زیرا که سیستم اداری ما طوری است که خودش یک نوع فتودالسیسم را درست کرده (مصطفوی نائینی - فتودالسیسم نفرمائید فتودالسیسم مرد) بهر حال بنده می‌خواهم عرض کنم حالا که باراده توانای شاهنشاه و مردم ایران سنگرهای فتودالسیسم همانطور که آقا فرمودند مرده است و از بین رفته از باب و رعیتی و پستی سواد غیر ذالک و امتیاز طبقاتی در هم شکسته شده جا دارد که این سیستم فتودالسیسم اداری ما که واقعا یک پدیده اجتماعی است که بصورت یک خرابی در آمده بطور قطع و یقین شکسته شود (صحیح است) موضوع دوم اینست که واقعا باید یک کاری کرد که اطمینان مردم بدستگاهها زیاد بشود و اگر قرار بشود روز بروز اعتماد مردم کم بشود بنده خیال می‌کنم هیچ هم آهنگی بوجود نخواهد آمد و کارهای پیشرفت نمی‌کند (احسن است) حالا ملاحظه می‌فرمائید راجع باین مطلبی که می‌خواهم عرض کنم هیچکدام از این دو موضوعی که عرض کردم نه تنها بطور مثبت اقدامی نشده بلکه بطور منفی عمل شده در سال ۱۳۳۴ یعنی ۸ سال پیش

شرکت تلفن بوسیله استاندار وقت به مردم ساری پیشنهاد می‌کند که ما تلفن مغناطیس آنجا را تبدیل به خودکار می‌کنیم مشروط بر اینکه ۵۰۰ نفر متقاضی و داوطلب باشد باین ترتیب آنهاست که فعلا تلفن مغناطیسی دارند مبلغ ۴۰۰۰ ریال و آنهاست که اصلاً تلفن ندارند مبلغ ده هزار ریال بحساب مخصوص تلفن در بانک ملی ساری بریزند. مردم آنجا خیلی استقبال می‌کنند بیش از ۵۰۰ نفر در تبعه می‌ریزند بحساب بانک ملی بطوریکه در حدود ۴ میلیون و شصت هزار ریال پول مردم در حساب مخصوص متمرکز می‌شود یکی دوسالی از این موضوع می‌گذرد و اصلاً حساب قبلی از بانک ساری منتقل می‌شود به تهران که بنده هم نمیدانم در کجا است یکی دو سالی که می‌گذرد و مردم ساری شروع به اقداماتی می‌کنند شکایاتی می‌نویسند بهر حال سال گذشته یعنی بعد از ۷ سال شرکت تلفن تازه دبه در می‌آورد و می‌گوید که تعداد متقاضی کافی نیست و پولیکه بماده اید کافی نبوده و ما اصلاح حساب کردیم دیدیم که پول شمار برای این کار کافی نیست می‌بایستی حداقل ۲۰۰ - ۳۰۰ نفر متقاضی دیگر باشد تا پول بیشتری جمع آوری بشود و برای اینکار کافی باشد البته مردم پول باین آسانی نمی‌دادند معذک نعتمدن محل جمع شدند مردم را و ادا کردند و مجدداً بیش از دو سالی سیصد نفر داوطلب پیدا شد که ۲ میلیون پانصد هزار ریال دیگر پول دادند باز یکسال گذشت خبری نشد باز دو مرتبه زمزمه‌های پیدا شده گفتند اصلاً این پولهایی که داده‌اید کافی نیست ما اشتباه حساب کرده‌ایم و باز باید یک مبلغ دیگری پول بدهید البته مردم شهرستان ساری آماده هستند که باز هم اگر لازم باشد پول بپردازند ولی مشروط بر اینکه یک مقدمات امری در آنجا فراهم نکنند. و این ۷ میلیون پول مردم را که چند سال است گرفته‌اند لااقل شروع به ساختمانی بکنند و بعداً دوباره یک پولی از مردم بگیرند بهر حال بنده می‌خواهم عرض کنم که مردم واقعا انتظار دلورند از اولیای امور اگر شرکت تلفن یک اقدامی بکنند برای تلفن خودکار ساری مردم هم آماده‌ای دارند برای هر گونه کمکی و اگر نمی‌کنند پول مردم را که مدت ۸ سال است جمع شده و در یک حسابی گذاشته شده این پول که بهر حال یک سر مایه بی‌است که دست تاجر و کاسب و غیره ذلک هست این پول مردم را با سود معمولی

بانکی بخودشان رد کنند و آنها هم تلفن نمی خواهند عجب اینست که مردم پول خودشان را می خواهند ولی بهشان رد نمی کنند بنابراین همانطوریکه عرض کردم شرحی توسط بنده نوشته اند که تقدیم مقام ریاست میکنم و استدعا میکنم که اقدام سریع و مقتضی بفرمایند که مسئولین امر بیابند در اینجا حاضر بشوند و یک ترتیبی برای اینکار داده شود.

رئیس - آقای مهندس والا

مهندس والا - بنده قبل از اینکه وارد عرایضی که برای آن تقاضای نطق قبل از دستور کرده ام بشوم لازم دانستم یک تذکری را عرض کنم متأسفانه در جلسات مازاد اعضاء هیأت دولت و آقایان وزراء کسی تشریف ندارند و بهمین دلیل بعضی از مطالب فوت می شود. مطلب دیگر اینکه طبق نص صریح قانون اساسی و مقررات موضوعه لوائح و قوانینی که جنبه مالی دارد مختص مجلس شورای ملی است و بطوریکه آقایان استحضار دارند دولت در حدود ششصد و ده لایحه به مجلس سنا تقدیم داشته (حاذقی) ماده واحده بوده است گفته است بعد میدهم) چون این لوائح بیشتر جنبه مشورتی و مالی دارد بنده معتقدم که در مجلس شورای ملی قبلاً باید مطرح بشود و آن قسمت از لوائح مالی که در گذشته بوسیله تصویب نامه عمل شده بایستی قبلاً در مجلس شورای ملی عنوان بشود بنده می خواستم این قسمت را بعنوان یادآوری عرض کنم (حاذقی) دولت لایحه ای بمجلس سنا داده دولت خواسته است از مجلس سنا که اجازه بدهند که آن تصویب نامه ها آنچه مالی است به مجلس شورای ملی بدهد و غیر مالی را ممکن است بمجلس سنا بدهد و اما مطلبی را که بنده می خواستم عرض کنم شاید احتیاج به نطق قبل از دستور هم نبود نامیدی است از صاحبان سهام کارخانه نور اصفهان که متأسفانه با کوششهای مداومی که شده این واحد صنعتی در طول سالهای اخیر تعطیل شده و عده زیادی کارگر و کارمند آنجا بابت تکلیف هستند بنده تصور میکنم آقایان و کلای اصفهان که در اینجا تشریف دارند شاهد و ناظر این موضوع هستند که دولتها در گذشته و حال نخواهند داشت یک واحد صنعتی که چندین میلیون تومان برای آن سرمایه گذاری شده بکار بیفتد و علاوه بر اینکه عده زیادی را بکار مشغول می کند از نظر تولیدی هم این واحد صنعتی فعالیت کند (معمدی) به دولت ها مربوط نیست سوء استفاده مدیران

کارخانجات باعث تعطیل کارخانجات شده) بهر صورت این واحد صنعتی باید مشغول کار شود و فعلاً تعطیل است بنده این نامه را میخوانم و خدمت جناب آقای رئیس تقدیم می کنم و اگر لازم شد رسیدگی کنند دستور بفرمایند رسیدگی شود تا اگر تملکی از نظر وضع اداری کارخانه بود یا از طرف دستگاهها شده آنها را هم رسیدگی بفرمایند.

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

احتراماً بعرض میرساند این جانبان صاحبان سهام کارخانه ریستدگی و بافندگی نور اصفهان بهمن ماه ۱۳۳۵ بامثال امریه دولت و اصرار و تشویق و قول و قرارهای بانک ملی ایران سیصد و سی میلیون ریال در واحد صنعتی فرسوده ای که مورد رهن از دست رفته بانک ملی ایران بود سرمایه گذاری نموده فروض قبلی را پرداختیم. ساختمان و تأسیسات مجهز جدید بنا نمودیم و با ورود مدرن ترین ماشین آلات تمام اتوماتیک و مدرنیزه نمودن دستگاههای از بین رفته قبلی یک واحد مجهز و منظم بسبک دنیای مترقی امروز آماده بهره داری نمودیم.

با اینکه فداکاری غیر قابل وصفی بعلت از دست دادن دار و ندار کلیه ما بملک صاحبان سهام در اثر سرمایه گذاری در مورد رهن از دست رفته بانک ملی ایران بعمل آمد و با این جانبازی ها طلب نابود شده پیمانک ملی زنده و تقویت گردید متأسفانه بانک مزبور بجای همکاری و جبران اینها از خود گذشته گی بعضی نجات مورد رهنش و سایر سقوط و رکود این واحد عظیم صنعتی که ممرعاشه ده ها هزاران نفر کارگران و صاحبان سهام کارخانه میباشد فراهم نمود البته در اینجا مطالبی نوشته اند که چه جور کارخانه راه افتاده است سه انبار مواد خام کارخانه از طرف اولیاء وقت بانک با طرز بسیار نامعقول و غیر قانونی بغارت و یغمارفت. کارخانه تعطیل گشت عده بسیاری صاحبان سهام و سرمایه گذاران متفرقه از فقر و محرومیت و قشارهای زجر دهنده جانشان را در راه فداکاری بانک از دست دادند. قتل عام اقتصادی اولیاء بانک ملی تاکنون ۱۵ نفر کشته داده است. پس از مدتی که سو میساست اولیاء بانک و اشتباهات بمتصدیان امور بانک ثابت گشت و ثابت شد که کارخانه محق است در تاریخ ۲۸/۱۲/۴۰ بانک ملی

تصویب نامه ای دائر بر رفع تعهدات خارجی و پرداخت دیون داخلی صادر و کلیه تشریفات قانونی از نظر ارزیابی و غیره خاتمه گردید خین اجراء مواجه باتغییر دولت جناب آقای مهندس شریف امامی و روی کار آمدن آقای دکتر امینی گشتم و اجراء تصویب نامه به امروز و فردا بر گذار گشت بانک ملی تصویب نامه بی صادر میکند که بایستی قائم مقام دیون کارخانه باشد و ماشین آلاتی هم سفارش داده اند در بیاورند که این کارخانه متوقف نشود بمحض روی کار آمدن دولت جناب آقای علم جریان به شرفرض اعلیحضرت همایون شاهنشاهی رسید ذات اقدس ملوکانه فرمانی طی شماره ۲۵۷۰ مورخ ۲۱/۵/۴۱ بدولت جناب آقای علم صادر و اجراء فوری تصویب نامه را تأیید و تأکید فرمودند. دولت جناب آقای علم نیز که خوشبختانه مورد تأیید اکثریت آقایان نمایندگان مجلس میباشد بلافاصله بموجب نامه های شماره ۹۸۳۴ مورخ ۲۷/۶/۴۱ و ۲۶۹۵۷ مورخ ۲۷/۶/۴۱ اجراء سریع تصویب نامه بانک را صادر فرمودند. متأسفانه علاوه از اینکه کوچکترین اقدام مثبتی از طرف بانک در مورد اجراء فرمان ذات اقدس ملوکانه و دستور صریح دولت بعمل نیامد بالعکس اولیاء آن صاحبان نابودی قطعی و خسارات بی شمار جبران ناپذیر کارخانه را فراهم نمودند.

بنده در اینجا ناگزیرم مطلبی را عرض کنم، که متأسفانه دستگاههای مسئول مملکت ما بهیچوجه هم آهنگی ندارند، نخست وزیر یک دستوری میدهد فلان وزارتخانه قبول نمیکند، وزیر دستور میدهد بمدير کل، مدير کل قبول نمیکند این وزارتخانه يك تصميمي ميگيرد وزارتخانه ديگر آن را خنثی میکند و این عدم هم آهنگی که وجود دارد بهر صورت و بهر تقدیری که هست درست مثل اینست که دولتی در دولت، وزارتخانه ای در وزارتخانه وجود دارد اگر قرار شود که امر اعلیحضرت همایونی و دستور دولت اجراء نشود نمیدانم چه میشود. در اینجا بنده عین اوامری که بوسیله دفتر مخصوص باین صورت است که فرمائید جناب آقای اسدالله علم نخست وزیر بر حسب فرمان مبارک ملوکانه در زمان دولت جناب آقای شریف امامی بانک ملی ایران تصویب نامه ای برای رفع تعهدات خارجی و پرداخت دیون داخلی کارخانه رسیدگی و بافندگی نور اصفهان صادر و کلیه تشریفات قانونی از

لحاظ ارزیابی و تأیید بوسیله بانک ملی و وزات صنایع و معادن بعمل آمد ولی انجام اینکار در دولت قبلی را کد و موجبات وقفه و زیان بیشتر کارخانه فراهم گردید اینک مجدداً مراتب بشرف عرض رسید امر و مقرر فرمودند ابلاغ نمایم که برای جلوگیری از ورشکستگی این کارخانه و اشتغال جمعی کارگر بکار و افتتاح این مرکز صنعتی بانک ملی ایران عملاً اقدامات مؤثری معمول داشته و تصویب نامه صادر خود را بموقع اجراء بگذارند و نیز بانوجه بسوابقی که در دفتر مخصوص شاهنشاهی و نخست وزیر و بانک ملی موجود است آقای غلامحسین ناصر صاحبان شخصی است که يك کارخانه ورشکسته و قدیمی را با پرداخت ۸ میلیون و ششصد هزار ریال دیونش به بانک و همچنین ارائه و تأیید معتبر دیگر بیانک ملی احیاء نموده که از هر جهت بایستی مورد اطمینان بانک باشد با این ترتیب شایسته است بسابقه مراجعه و باین موضوع که بیش از ۲ سال است مکانبه می شود قرار مقتضی صادر نمایند و نتیجه را اعلام دارند که بشرف عرض برسد. رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی.

آقایان و کلای محترم مجلس شورای ملی يك واحد مجهز عظیم و مدرن مملکت مملکت در سراسری سقوط صاحبان سهام بیاداش جانبازی در راه نجات مورد رهن بانک ملی ایران و اجراء بر نامه مترقیانه صنعتی شدن مملکت در فقر و کسرت سنگی محرومیت، بدبختی و مرگ و عذاب گرفتارند. ادامه این وضع صدها خانواده معصوم و بیگناه را محو و نابود مینماید. و صدها میلیون تومان سرمایه هموطنان از دست میرود. استدعای عاجزانه دارم بموجب اصل ۴۵ قانون اساسی که فرمان شاهنشاه معظم و دستور رئیس دولت را لازم الاجرا میدانند. ساحت مقدس مجلس شورای ملی ایران و به پیروی از قانون اقدام عاجلی مبذول فرمایند که با احترام فرمان همایونی و احترام ادعای رئیس محترم دولت و احترام به قانون تصویب نامه بانک ملی ایران بمورد اجراء گذارده شود. از طرف صاحبان سهام کارخانه ریستدگی و بافندگی نور اصفهان - غلام حسن ناصر صاحبان تاریخ ابلاغ این فرمان ۲۱/۵/۴۱ است. جناب آقای علم دستوری می فرمایند به بانک ملی ایران.

بانک ملی ایران

بیرو نامه شماره ۲۰۵۰۸ - ۴۱/۴/۱۲ و باز گشت نامه شماره ۷۵۷۹ - ۴۱/۴/۱۸ راجع به تقاضای کارخانه نوراصفهان درباره اعطای کمک‌های مصوبه قبلی آن بانک جهت جلوگیری از تعطیل کارخانه مزبور اینک رونوشت نامه شماره ۲۵۷۰ - ۴۱/۵/۲۱ دفتر مخصوص شاهنشاهی متضمن اوامرات اقدس همایونی و رونوشت مشروح مورخ ۴۱/۶/۱ آقای غلام حسن ناصر صاحبان به پیوست ارسال میشود. دستور فرمائید نسبت برفع تعهدات خارجی و پرداخت دیون داخلی کارخانه فوق‌الذکر اقدام لازم معمول دارند تا پیش از این در اجرای امریه مبارک ملوکانه تأخیر نگردد.

نخست وزیر

واقعا ملاحظه فرمائید هر کسی در هر پست و مقامی هست وقتی مابوس می شود دست توسل بسوی شاهنشاه معظم و محبوب دراز می کند و اعلیحضرت همایونی هم به سائقه توجه بدحال عمومی او امری صادر می کنند و این جای تعجب و بسیار نگرانی است که در ظرف چند سال دستگاهها نخواهند در این مورد تربیتی اتخاذ کنند که واقعا آن راه صحیح و عملی که بایستی برای تقویت واحدهای صنعتی در مملکت ایجاد بشود آنرا بوجود بیاورند بنده مخصوصا تقاضا دارم در این موقعیت که خوشبختانه نگرانی های اقتصادی بر طرف شده و امیدواریم (بعضی از نمایندگان - بر قرار است) که صاحبان سرمایه ها و دستگاههای تولیدی برای کارهای تولیدی خودشان فعالیت بخرج میدهند اطمینان داشته باشند که همیشه مورد تقویت دولت قرار میگیرند و بعنوان نمونه واقعا باید بکار اینها رسیدگی بکنیم اگر همچنانکه جناب آقای معتمدی فرمودند خدای نخواستہ صاحبان سهام در این مورد یا هر مورد دیگر کوتاهی و تغلل کردند دولت نظارت بکند از اینطرف یکمده بی کارگر که شاید عده شان با خانواده شان متجاوز از ۳۰-۴۰ هزار نفر بشود در مدت ۴، ۵ سال همینطور بلا تکلیف مانده اند و بلا تکلیف ماندن آنها معنائی ندارد تا بحال چندین کمیسیون در این باره تشکیل شده ولی بدون نتیجه بدون داشتن يك برنامه واحد و بدون در نظر گرفتن و جستجو نمودن و پیدا کردن راه‌حلهای عملی، بنا بر این مردم باید بکجا پناه ببرند و ما می‌خواهند بهشان نمی‌دهند می‌گویند

ملکشان را نخرید از شان نمی‌خرند تقاضا میکنم که کارخانه‌ها را دولت اداره کند کسی بهشان توجه نمی‌کند اگر هم بخواهند از خارج وام بگیرند هزارویک اشکال بوجود می‌آورد که از کرده خود پشیمان می‌شوند ما وقتی میتوانیم اطمینان داشته باشیم که مردم آماده هستند که سرمایه گذاری کنند و چرخهای اقتصادی مملکت را بگردانند که مطمئن باشند دستگا‌های دولتی از آنها حمایت می‌کند فرض کنیم یکمده ای آمدند سرمایه گذاشتند يك کارخانه بی را درست کردند و پول نداشتند نتوانستند بگردانند آخر کی باید سرپرستی کند کی باید از اینها نگاهداری کند ما نمیدانیم غیر از دولت از جای دیگری هم میتوانند کمک بگیرند؟ بنا بر این بنده استدعا میکنم مجلس باین بلا تکلیفی و بی سروسامانی توجه کند. همانطوریکه عرض کردم ۵۰،۴ است که این کارخانه متوقف شده البته نمایندگان محترم اصفهان بیشتر از من واقف هستند يك کارخانه بی است يك مقداری سرمایه مملکت در آن متمرکز شده ۲۰ میلیون تومان ۳۰ میلیون تومان بطوریکه می‌گویند سرمایه در آنجا را کد شده چندین هزار نفر کارگر و کارمندی که در آنجا کار میکرد بکار است خوب این درد مملکت است بایستی اولیاء امور رسیدگی کنند باید ببینند که اگر این صاحبان کارخانه‌ها صلاحیت اداره آنرا ندارند از چنگشان خارج کنند نظارت کنند اگر واقعا صلاحیت اینکار را دارند بیا بگذارند بپهشان وام بدهند وام را بانظارت بدهند بنده شنیدم در همین کارخانه متجاوز از ۱۲ میلیون تومان ماشین جدید آورده اند نصب کرده اند يك مقداری هم در کمربند است و هنوز بکار نیفتاده است خوب این سرمایه مملکت است در ازایش هم این کسانی هم که طلبکار هستند روز بروز بر طلبشان بابت اجرائیه و بهره دیر کرد و نمیدانم نیم عشر قانونی که تعلق می‌گیرد زیادتیر می‌گردد و بالاخره اصل سرمایه از بین خواهد رفت در صورتیکه اساس کار بر این است که ما بتوانیم موجباتی فراهم کنیم هر کسی که ۱۰ تومان پول دارد بومی تواند آن ۱۰ تومان را از مخارج عادی روزانه اش پس انداز کند متمرکز کند و ۱۰ تومان ۱۰ تومانها تشکیل میلیونها بدهند و میلیونها تشکیل صدها میلیون تومان میدهند و همانطور که ممالک مترقی در این قسمت ها توانسته اند که بادست خود و سرمایه خود مردم تحولات صنعتی و

اقتصادی و تجاری بوجود بیاورند ما هم بتوانیم همان اقدامات را بکنیم واقعا خیلی متأسفم شنیدم غیر از این کارخانه چند کارخانه دیگری هم هست که تعطیل شده البته بایستی دولت واقعا در اینکار نظارت کند اینها تنها سرمایه های شخصی نیست بلکه سرمایه های ملت است پس باید حداکثر استفاده از این سرمایه ها و کارخانجات بعمل بیاید معذرت میخواهم از اینکه وقت مجلس شورای ملی را گرفته ام (سیفی و صائب عین این شکایت هم بملاسیده) رئیس - آقای ملک زاده آملی بفرمائید

ملک زاده آملی - عرض امروز بنده در مورد اهمیت مقام استانداران استانهای کشور و توضیح مختصری درباره بیانات همکار محترم جناب آقای حبیبی در جلسه علنی سه شنبه گذشته است البته اگر عراض ناقص بنده بیانات ایشان کمی مغایر باشد از آقای حبیبی که متأسفانه در کرسی مربوط حضور ندارند قبلا معذرت میخواهم خانم‌ها و آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند که مقام استانداران کشور برابر با مقام وزراء است گاهی نخست وزیران سابق و اغلب وزراء سابق بفرمان مطاع شاهنشاه باین سمت برگزیده می‌شوند (بکنفر از نمایندگان - مقام مهم نیست، اعمالشان مهم است) اجازه بفرمائید آقایانیکه فرمایشی دارند جایش پشت تریبون است بعد میتوانند بفرمایند کما اینکه فرمانی که برای آقایان وزراء صادر می‌شود و بتوشیح شاهنشاه می‌رسد با آن جناب خطاب می‌شود تیسار سپهبد عزیزی که از افسران بنام و کار آزموده ارتش شاهنشاهی هستند و بفرمان شاهنشاه به نیابت تولیت آستان قدس رضوی و استانداری خراسان منصوب شده اند قبلا وزیر مشاور و وزیر کشور بوده اند با توضیح مختصر بنده بخاطر دارم که همکار محترم جناب آقای حبیبی در جلسه گذشته فرمودند در مازندران استانداری هست بنام دکتر بابک بنده از همکار محترم جناب آقای حبیبی واز همه نمایندگان محترم استدعا میکنم در بیاناتی که میکنند اگر مربوط به آقایان استانداران است اهمیت مقام استانداران را در نظر بگیرند (ارسنجانی - استانداران هم باید مقام نمایندگن در نظر بگیرند) کاملا صحیح است اما در مورد جناب آقای دکتر بابک استاندار مازندران

و شهردار بابل بنظر بنده آقای دکتر بابک مرد شریفی است (صحیح است) مرد کارداران و کار آزموده می‌باشند که خدمات ایشان در فرمانداری تهران و استانداری گیلان و استانداری مازندران همیشه مورد تأیید دولت و شخص شاهنشاه بوده و هست اما در مورد شهردار بابل که جناب آقای حبیبی فرمودند استاندار دخالت داشته و انجمن شهر را احضار کرده اند و آنها را تهدید کرده اند که اگر شهردار برکنار نشود آنها را دیوان کفری خواهد کرد باید بعرضشان برسانم که این حرف از دهان يك دکتر حقوق خارج نشده است بنده از نظر همسایگی بابل و بستگان و دوستان زیادی که در بابل دارم و غریبه نیستم بعرض مجلس شورای ملی میرسانم که انجمن شهر بابل از اشخاص فعال و کار کرده و شریفی تشکیل شده است که بوظایف خودشان کاملا آشنا هستند و هیچ وجه اجازه نمیدهند استاندار در کار قانونی آنها دخالت کند (همهمه نمایندگان) بنده حرف خودم را میزنم و آقایان هم حرف خودشان را بزنند (ریگی - بگذارید وزیر کشور بیاید دفاع کند) بنده عرض می‌کنم جناب عالی هم بیاید بفرمائید آنچه که بنده اطلاع دارم اینست که شهردار بابل یکی دو روز بیشتر بعمر خدمتش باقی نمانده بود که مستعفی شد و این از وظایف انجمن است که این شهردار را دوباره ابقاء بکنند یا شهردار دیگری را منصوب نمایند و هیچ ارتباطی هم به استاندار ندارد ضمناً باید بعرض آقایان برسانم که اعضاء انجمن شهر کارمندان دولت نیستند که دیوان کفری بشوند فقط در يك مورد میتوان آنها را بدیوان کفر فرستاد و آن هم موقعی است که اعضاء انجمن شهری خدای نکرده مرتکب اختلاس و یا تصرفات غیر قانونی در اموال شهرداری بشود و لا غیر. بنا بر این بنده امیدوارم با عرض این مختصر سوء تفاهمی که برای همکار محترم آقای حبیبی پیدا شده است مرتفع شده باشد و یکبار دیگر بعرض می‌رسانم که آقای دکتر بابک از خدمتگزاران صدیق و لایق شاهنشاه و مردم مازندران هستند

رئیس - آقای پروین

پروین - بنام خداوند بخشنانده مهربان، بنده خیلی از آقایان نمایندگان محترم معذرت میخواهم که چند دقیقه مصدع آقایان محترم میشوم چون صحبت های

زیادی از طرف آقایان در ساعاتی قبل از دستور شده که هر کدام درد دل‌هایی که داشته‌اند برای ما بیان کرده‌اند ما هم با کمال حوصله گوش کرده‌ایم و شنیده‌ایم البته من هم انتظار دارم همین مختصری که عرض میکنم آقایان حوصله داشته باشید و بشنوید و شاید بدردهای دل‌بنده هم يك قدمی واقف بشوید، بنده از حوزه انتخابیه خود که شهر اراك است واقعا بقدری گفتنی دارم که اگر در يك جلسه یا چند جلسه بتوانم باتمام برسانم کار بزرگی کرده‌ام اما از همه آنها صرف نظر میکنم و آنچه که از اهام آنهاست میخواهم بعرض برسانم و آن اینست که شهر اراك يك وقتی شهر زیبایی بود و در کشور گفته میشد که عروس شهرهای این مملکت است، من میل دارم از آقایان انتخابی بشود مثلا از دوستان غیر آقایان محترم ده نفر منتخبین آقایان را بنده با خرج خود دعوت کنم و بان شهر بیرم (بعضی از نمایندگان - کی آقا؟) گمان میکنم بهترین فصل گردش آنجا تابستان است که هوای آنجا خیلی مطلوب است و از گرمای تهران هم ممکن است رهایی پیدا کنند اینک عرض میکنم عرضم جدی است و هزینه آن را قبول دارم برای اینکه به آقایان نشان بدهم يك شهری چگونه ممکن است اینقدر عقب افتاده باشد و اینقدر خرابی و نابسامانی در آنجا موجود باشد در خالی که ما مملکت خود را روبروی تعالی میدانیم. چند شب قبل از این در پشت تلویزیون یکی از کارمندان عالی رتبه گویا معاون یا مدیر کل سازمان برنامه در پشت تلویزیون مصاحبه میکرد بسیار هم مستدل و محکم نسبت به وضع مملکت حرف میزد وقتی که بنده تمام مطالب او را شنیدم دیدم تمام کشور از گفته ایشان گلستان شده است و اما هیچ سهمی و نصیبی به شهر بیچاره و عقب افتاده من نرسیده است اگر خدمت ایشان رسیدم طبق گفتار ایشان میخواهم از ابجائاتی که آثاری که ایشان گفتند وجود دارد ببرند تا ببینم، من که از شهر اراك بیرون نرفتم و ولی آنچه که از آثار ترقی و اصلاحات است در آنجا هیچ چیزی ندیده‌ام، اینکه عرض کردم دعوت میکنم برای اینست که ببینید غرایض و گفتار بنده مسلم است، در این شهر بدبخت هیچ چیز وجود ندارد، آب، اسفالت، بهداشتی، لوله کشی، تلفن اینها در آن شهرستان هیچ در دسترس عمومی نیست، حالا ملاحظه بفرمائید مثلا خرابی و عقب

افتادگی آنجا بحدی است که یکی از ادارات بزرگی که بانك ملی نام دارد که نام او، شهرت او، و رفتار و عملیاتش که معروف است که مرتب است ولی نمیدانم این شهر بیچاره چه جور است که بانك ملی که در آنجا يك قيمت بر میدارد آنها مثل سایر مسائل آن شهر به بدبختی و بیچارگی میانجامد، يك قسمت ساختمانی در جلو بازار بود که خیلی هم زیبا بود آنجا را بقیمت خیلی گزافی خریدند شاید چندین مقابل قیمت آنجا را خریدند حالا آن محل يك مزبله دانی شده که حقیقه انسان رغبت نمیکند از آنجا عبور کنند يك دفعه هم چند نفر از آنجا افتاده بودند به تلفات جانی هم منجر شد. بنده يك وقتی در روزنامه نوشتم از قول آن محوطه که از طلا کشتن پشیمان گشته‌ایم مرحمت فرموده مارا مس کنید، کاشکی که آنجا را مثل اولش میکردند و از این حال مخروبی که در می‌آوردند، تلفن آنجا هم نمونه‌ای از اختراع اولیه مخترع تلفن است که اگر خود مخترع تلفن آنرا میدید تصدیق میکرد که هنوز آثار او دست نخورده باقی است (یکی از نمایندگان - ملایر هم همین طور است) آنجا هم گمان میکنم از این جا اقتباس کرده اینجا معلم و پیشوای خرابی است در این شهر عمل خرابی آن بحدی است که گمان میکنم ملایر و نهاوند هم از آنجا اقتباس کرده‌اند چون بهم نزدیک است

بهر حال آقایان اینکه عرض میکنم برای این است که احساسات آقایان محترم توجهی باین شهر پیدا نکنند مثلا فرضی بفرمائید که يك شهردار برای این شهر انتخاب کرده‌اند که این شهردار کسی است که از همه کارها شاید اطلاع دارد غیر از شهرداری. يك روزی من رفتم باطاق شهرداری دیدم اطاق او بقدری کثیف است و روی میزش بقدری گرد نشسته است که پشیمان شدم که برای نظافت شهر با او صحبت بکنم معذک برای يك جائی که لازم بود تقاضا کردم که بامن نیاید و بان محل سر کشی بکند، و قتیکه در خیابان عبور میکردم، در پیاده‌رو دیدم چندتا کوسفند جلو يك مغازه بسته‌اند و پوست هندوانه و پوست خیارجلوی آنها ریخته‌اند و آنها هم در پیاده‌رو مشغول خوردن هستند با آقای شهردار که قدم بر میداشتم گفتم که آفانگه کنید ببینید که اینجا چگونه است، او نگاه کرد و بعد بمن جواب داد گفت آقای پوست هندوانه و پوست خیار

برای کوسفند خیلی خوب است این بیچاره درك نکرد که من برای تغذیه حیوانات با او صحبت نمیکنم من میگویم که ملاحظه کنید که توی پیاده‌رو دارند کوسفند را غذا میدهند شما میگوئید که خوب است ابدأ متوجه این نازیبائی و متوجه این خرابی نشد و بخاطر اون رسید که این يك چیزی است که برخلاف آن باید باشد اتفاقا موقعیکه نوشتم این شرح را توی روزنامه، آن روزنامه نویس شهردار را شتردار نوشته بود و گویا این اشتباه خیلی اشتباه بیجائی هم نبود زیرا که او برای شترداری بهتر بود تا شهرداری، اما حالا اوعوض شده شهردار دیگری که آمده است میخواهد وضع شهر را عوض بکند و بهتر بامور شهر برسد مشکلات بسیاری در جلو راه اوست بنده با وزیر کشور که شهامتی در کار اصلاحات دارند یکی دو مرتبه ملاقات کرده‌ام بخصوص که ایشان هم از اهل همان شهر هستند و وطن خودشان را دوست میدارند از ایشان تقاضا کردم که تشریک مساعی بکنند و عقب افتادگی و بیچارگی بیست ساله این شهر را مرتفع بکنند، بنده در سفر آخری که از اروپا بر میگشتم يك ماهی سی و پنج روزی در سوئیس بودم در ژنو، روزها در آنجا گردش میکردم همه جا را دیدم يك روزی در خیابان من بلان و قتیکه بطرف پائین میرفتم از روی يك پل بسیار زیبایی گذشتم آنطرف گردش میکردم يك ساختمان خیلی فشنگی آنجا دیدم در جزیر این ساختمان يك پلاکی بود، در آن جا نوشته بود که از تمام توریست‌ها، از تمام اهالی و تمام گردش کنندگان و مردمانی که از اینجا عبور میکنند خواهش میکنم که اگر در این محوطه، در این شهر نقصی یا نازیبائی بنظرشان رسید بما بگویند، اطلاع بدهند ما يك جایزه‌ای نادو هزار فرانك سوئیس هم بان گوینده میدهیم، بنده سه چهار روزی در آن محوطه گردش کردم که يك نقص پیدا کنم (یکی از نمایندگان - میخواستید جایزه را بگیرد؟) (خنده نمایندگان) حقیقت عرض میکنم نه برای اینکه ۲ هزار فرانك سوئیس را بگیرم برای اینکه ببینیم آیا واقعا در این محوطه نقص هست یا نیست بحقیقت عرض میکنم آقایان آنجا من نقصی ندیدم جز يك چیز و آن فواره‌ای بود که بنظم يك قسمتش ناقص بود آنجا، رتم و گفتم و نوشتم و پذیرفتند. بعد جوابش

بعد از يك ماه دیگر، دو ماه دیگر در اراك دست من رسید که پیشنهاد شما پیشنهاد تکمیلی بوده ارائه نقص و بنابر این با کمال تأسف مشمول دریافت این جایزه نمیشوید. روزیکه آن کاغذ بمن رسیده بود در اراك بودم در خیابانی که بناحق اسمش خیابان پهلوی گذاشته شده است زیرا که خیابان پهلوی، بایستی روی خیابانی گذاشته بشود که استحقاق یعنی لیاقت آنرا داشته باشد، يك خیابان مخروبه کثیف، پراز مزبله را حقیقه جانی نیست بنام پهلوی بخوانند یا باید آن خیابان را تمیز کنند و با این نام پهلوی را از روی آن خیابان بردارند آنجا بنویسند خیابان مخروبه، خیابان کثیف، خیابان بدبخت، خلاصه از آن خیابان عبور میکردم آن کاغذی که از سوئیس در جواب بمن رسیده بود در دست من بود، در سالن دبیرستان پهلوی کنفرانسی بود که از من دعوت کرده بودند در موضوعی سخنرانی بکنم، این کاغذ در دست من بود، در ضمن مطلب در آنجا که يك جمعیت هفتصد هشتصد نفری از اهالی، از محترمین آنجا و سایر طبقات نشسته بودند بخاطر من رسید که این قضیه را بگویم، گفتم آقایان من در سوئیس يك همچو چیزی دیدم و با آنجا نوشتم که الساعه جوابش بمن رسیده، همین شرحی که اینجا عرض کردم برای آن آقایان، آنجا عرض کردم، البته متأثر شدن ولی هم دردی کردند بعد گفتم حالا يك چیزی را بمسابقه میگذارم اگر در این شهر يك محوطه‌ای يك جائی را یافتید بدون نقص و بمن نشان دادید تا يكماه دیگر هم فرصت دارید من هزار ریال شما جایزه میدهم این را گفتم و آنها هم میدانستند که من بتعهد خودم حتماً وفا میکنم ولی با کمال تأسف حتی تا امروز که در خدمت آقایان هستم يك کسی این مژده را هنوز بمن نداده است که مشمول دریافت هزار ریال لااقل بشود، زیرا در تمام گوشه و زوایا و کثافات اطراف این شهر يك نقطه بدون نقص، يك جائی پاکیزه، يك جائی که انسان واقعا رغبت داشته باشد که آنجا برود پیدا نمیشود. همین کافی است، بعد برای این درد دلها و برای ارائه دادن شهر خودم اراك آن محل پر استعدادی که همه آنجا را می‌شناسند، يك کتابی نوشته‌ام، این کتاب در دست من است از پس فردا از این کتابها را چند صد جلد در راهروهای پائین میگذارم، خواندن این کتاب

انترسان است واقعا اگر این کتاب را بخوانید فکر میکنم که دیگر کافی است که درد دل بنده را کاملا واقف بشوید و از اتلاف وقت و پر گویی بنده دیگر راحت شوید عرض کنم اگر بنده حالا بخوام یکی یکی توضیح بدهم در باره آب، اسفالت، بهداری آنجا واقعا بحقیقت قسم وقت آور است، خیلی خوبست که چند نفر از آقایان وزراء حضور دارند و صدای بنده را میشوند، بهداری آنجا يك بهداری بدبختی است، آقای دکتر شفیع امین بنده از دوز شما را میشناسم و بشما ارادت دارم بهداری آنجا يك بهداری بدبختی است آنجا هر کور کرم ندارند، آنجا دوا ندارند، آنجا غذا هم ندارند آنجا طبیب هم ندارند، آنجا آسپز هم ندارند (چند نفر از نمایندگان پس چی دارند؟) دربان هم ندارند حالا ملاحظه کنید پس چی چی دارند فقط يك لغتی دارند بنام بهداری لیکن در حقیقت بهداری است، بدبختی است يك بدبختی است که اگر يك شخص سالمی آنجا برود بحقیقت ناسالم بیرون میآید شمارا بغدا ترحم کنید حالا بنده چند روزی است که کوشش میکنم و بوزارت بهداری رفته ام آقای معاون وزارت بهداری عنایت کرده اند توجه کرده اند يك نفری برای آنجا مشخص کرده اند ولی در جریان اداری الان سه هفته است می چرخد و نمیدانم سر نوشت آن چه خواهد شد. چند نفر مریض باید آنجا تلف بشوند تا رئیس بهداری از اینجا برود آنجا حکمش در جیبش باشد امیدوارم در ظرف يك هفته به بدبختها و بیچاره های آنجا از طرف اولیاء امور عنایتی بشود این هم وضع بهداری است اما از برای تلفن، از برای آب، از برای اسفالت، از برای گرد و خاک بیش از این عرض نمیکنم و بیش از این موجبات ملالت آقایان را فراهم نمیکنم. (احست)

۳- معرفی آقای فتح اله معتمدی معاونت وزارت کار بوسیله آقای وزیر کار

رئیس - وارد دستور میشویم. آقای وزیر کار فرمایشی دارید بفرمائید.

وزیر کار - با اجازه جناب آقای رئیس و جنابان آقایان نمایندگان محترم جناب آقای فتح اله معتمدی که یکی از صاحب منصبان قدیم وزارت کار هستند سمت معاونت پارلمانی وزارت کار معرفی میکنم (نمایندگان - مبارک است، مبارک است.)

رئیس - آقای دکتر شفیع امین.

دکتر شفیع امین - يك نامه ایست از طرف کارگران

کارخانه ریسندگی تبریز رسیده که آن کارخانه تعطیل شده است و آن بیچاره ها ناراحت شده اند، البته دست بانك ملی است که آنجا را تعطیل کرده است.

۴- طرح و تصویب سه فوریت و اصل طرح پیشنهادی راجع به تشکیل کمیسیون تجدید نظر در آئین نامه داخلی

رئیس - طرح قانونی رسیدگی بآئین نامه داخلی مجلس شورای ملی مطرح است چون راجع بفوریت اول موافق و مخالف صحبت کرده راجع بفوریت اول رأی میگیریم خانمها و آقایانی که با فوریت اول موافقت قیام کنند (عده کثیری برخاستند) تصویب شد. فوریت دوم این طرح مطرح است، اگر آقایان نظری دارند بفرمائید (نمایندگان - مخالفی نیست) پس راجع بفوریت دوم طرح رأی میگیریم خانمها و آقایانی که با فوریت دوم موافقت قیام کنند (اغلب قیام کردند) تصویب شد نسبت بطرح فی المجلس آن که در همین جلسه نسبت بآن رأی گرفته شود مخالفی نیست؟ آقای حاذقی بفرمائید.

حاذقی - فکر میکنم که آقایان نمایندگان محترم با تصویب دو فوریت این طرح مجال میدهند که در باره کیفیت انتخاب دوازده نفری که پیش بینی شده است که آیا شخص جناب آقای رئیس مجلس یا هیأت محترم رئیسه این انتخاب را انجام بدهند نظر بدهند و بعد برای فرصت دادن بآقایان منتخب که آنها بنشینند و مواد آئین نامه را که باید تجدید نظر بشود در چه مدتی اقدام بکنند و گزارش را بمجلس بدهند.

رئیس - آقای دکتر عاملی.

دکتر عاملی - چون فرمایش ایشان راجع بطرح فی المجلس نبود بنده عرض ندارم.

رئیس - موقعیکه ولا در بحث اصل طرح شدیم البته نظر آقای حاذقی مطرح میشود فعلا راجع باینکه فی المجلس راجع باین طرح رأی بگیریم مطرح است اگر کسی مخالف است راجع بآن اظهار نظری بکند بفرمائید (عده ای از نمایندگان - مخالفی نیست) بنا بر این رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافق هستند فی المجلس مطرح بشود قیام

کنند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد. اصل طرح مطرح است که قرائت میشود. (بشرح زیر خواند شد) ماده واحده - مجلس شورای ملی اجازه میدهد يك کمیسیون دوازده نفری منتخب از شعب از هر شعبه دو نفر تشکیل شود که موادی از آئین نامه داخلی مجلس را که محتاج باصلاح است اصلاح نموده گزارش آنرا این نمایندگان

توزیع نمایند تا هر يك از نمایندگان نظراتی دارند ظرف پنج روز از تاریخ توزیع گزارش بکمیسیون پیشنهاد نمایند و کمیسیون بادر نظر گرفتن پیشنهادها مواد آئین نامه را اصلاح نماید تا موقتاً بطور آزمایش بموقع اجراء گذاشته شود و چنانچه نقایصی در عمل مشاهده شود مواد مزبور از طرف کمیسیون اصلاح و بتصویب نهائی مجلس شورای ملی برسد. محسن خواجه نوری - مهندس مجتهدی - هاجر تربیت باقر عاملی - دکتر المونی - مهندس صائی - یگانه - کتر سام - شوکت ملک جهانبانی - مهندس اخوان - محمد اسمعیل انصاری - قراچورلو - دکتر شادمان - مهندس والا - دکتر زعفرانلو - مهر انگیز دولتشاهی - دکتر رضا نجیمی و عده ای امضاء دیگر.

رئیس - آقای یغمائی مخالفید بفرمائید.

یغمائی کیهان - بنده خیلی معذرت میخواهم در اصل لایحه رأی گرفته شده و فوریتش هم تصویب شده ولی بنده در جلسه خصوصی روز پنجشنبه بعلت اتفاق ناگواری که برای فامیل بنده پیش آمد کرده بود نتوانستم شرکت کنم (چند نفر از نمایندگان - تسلیم عرض میکنیم) خیلی متشکر بادل عنایت جناب آقای رئیس و جناب آقای منصور و سایر همکاران محترم دیگر که اظهار همدردی فرمودند و در مجلس ختم فامیل یغمائی را سرافراز فرمودند خیلی متشکرم. مثل اینکه در جلسه خصوصی اینطور بحث شده بود که اعضای این کمیسیون منتخب از شعب نباشد. مقام ریاست دوازده نفر را انتخاب بکنند اگر این اصلاح باشد بنده مخالفتی ندارم.

چند نفر از نمایندگان - خود آقای دکتر یگانه پیشنهاد کرده اند.

رئیس - پیشنهاد قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینمایم که قسمت اخیر طرح بشرح زیر

اصلاح شود: از طرف کمیسیون مر کب از دوازده نفر از نمایندگان که از طرف ریاست مجلس شورای ملی انتخاب خواهند شد - دکتر ناصر یگانه (نمایندگان - بسیار خوب است)

رئیس - با این پیشنهاد کسی مخالف است؟

(عده ای از نمایندگان - مخالفی نیست)

رئیس - پس باین پیشنهاد رأی میگیریم. خانمها و آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری هم رسیده است که قرائت میشود (بشرح زیر قرائت میشود) پیشنهاد میکنم که بجای مدت ۵ روز که برای اظهار نظر نمایند کان تعیین شده ۱۵ روز باشد. شیخ الاسلامی.

رئیس - پیشنهاد دیگری هم از طرف آقای مهندس والا رسیده که مدت تقدیم پیشنهادها یکماه شود (يك نفر از نمایندگان - ۱۵ روز کافی است. ایشان هم ۱۵ روز را قبول کنند) آقای مهندس والا موافقت میکنند که ۱۵ روز باشد.

مهندس والا - بنده عرضی ندارم

رئیس - بفرمائید.

مهندس والا - بنده تصور میکنم اگر مبنای کار

را بر دوراندیشی قرار بدهیم نتیجه بهتری خواهد داشت همانطوریکه صحبت شد در جلسه خصوصی همه آقایان نمایندگان محترم نسبت به تغییر و ترك بعضی از مواد آئین نامه داخلی موافق هستند ولی پنجروز وقت اصولاً برای رسیدگی يك چنین آئین نامه داخلی که متجاوز از ۱۶۰، ۱۷۰ ماده دارد تصور میکنم کم باشد و احتیاج بوقت بیشتری داشته باشد (موقر - خود حضرت تعالی طرح را امضاء فرموده اید) بنده امضاء کرده ام ولی توجه نداشتم چنانچه تقاضا میکنم چون صحبت شد در جلسه خصوصی و اگر خاطر آقایان باشد مدت راهم آقایان تصمیم گرفتند و قبول کردند که کم است ۱۵ روز هم بعقیده بنده کم است اجازه بدهید که کمیسیون در ظرف یکماه علاوه بر مطالعات خود بنظریات سایر آقایان که تقدیم میکنند رسیدگی کند (عده ای از نمایندگان - ۱۵ روز کافی است)

۱۵ روز کم است بنده خیال میکنم دست وبال خود اعضای کمیسیون هم بسته خواهد شد. (عده ای از نمایندگان - ۲۰ روز باشد) آقایان چانه میزنند

رئیس - پس شما بر پیشنهاد خودتان باقی هستید؟
مهندس والا - میفرمایند بیست روز باشد بنده هم قبول می‌کنم.

دکتر الموتی - اگر آقای شیخ الاسلامی پیشنهادشان را اصلاح بفرمایند بیست روز جمع بین نظر شما و آقای مهندس والا میشود.

شیخ الاسلامی - موافقم.

رئیس - پیشنهاد آقای شیخ الاسلامی با بیست روز اصلاح میشود نظری نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. باصل طرح رأی میگیریم به اضافه این دو پیشنهاد خانها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۵- تقدیم لایحه استخدام کشوری بوسیله آقای نخست وزیر

رئیس - جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید

نخست وزیر - خاطر آقایان محترم مستحضر است که دولت نزدیک یکسال است که مشغول تهیه لایحه قانون استخدام کشوری است. ما در کشورمان کارهای اساسی بزرگی انجام داده‌ایم که لازم میدانم تکرار کنم که در ماده و در چهارچوب شش ماده‌ای معروف اصلاحات اجتماعی اعلیحضرت همایونی است ولی يك کار اساسی که باقی مانده بود تهیه و تدوین قانون استخدام کشوری است. قانون استخدام کشوری که امروز تقدیم می‌کنم البته لایحه مفصلی است خیلی کار شده است و متأسفانه یا خوشبختانه مواد خیلی زیادی دارد که وقت مجلس محترم را خواهد گرفت ولی باید اینجا عرض کنم باز هم خیال نفرمایند آقایان که تمام دردهای اداری مملکت را در او خواهد کرد البته يك قسمت زیادی را معالجه می‌کند. همکار عزیزم آقای دکتر گودرزی معاون نخست وزیر و افاضات حمیت زیادی کشیده اند با همکاران خودشان وقت زیادی هم صرف کرده اند دولت هم خیلی وقت صرف کرده برای اینکار ولی با وصف این باید عرض کنم خود ما اذعان داریم که تمام معایب اداری را رفع نمی‌کنیم مخصوصاً ضللتی لازم دارد که آن هم تقدیم مجلس خواهد شد و یا اینکه ممکن است در خود کمیسیون مورد بحث

قرار گیرد چون بهر حال يك موضوعی است که خیلی بحث خواهد شد. بنده اینجا توضیحات زیادی عرض نمی‌کنم. دیروز هم از مصاحبه کوتاهی که آقای دکتر گودرزی یعنی کوتاه نسبت باین قانون داشتند بعضی آقایان مستحضر شده اند البته تا حد امکان رفع تبعیضات شده است. رفع اختلاف يك قسمتهای حقوقهای متفاوت شده است و غیره که در متن قانون است (دکتر معتمد وزیری - لایحه بفرمائید) بله در متن لایحه است و بنده اینجا توضیح زیادی عرض نمی‌کنم لکن بهر صورت قدمهای دیگری بعد از این کار باید برداشته شود (نمایندگان - انشاء الله) بنده افتخار دارم که این لایحه را تقدیم ریاست محترم مجلس شورای ملی بکنم.

رئیس - به کمیسیون‌های مربوطه فرستاده میشود
۶- معرفی آقای دکتر دیبا بمعاونت وزارت بهداشت بوسیله آقای وزیر بهداشت

رئیس - آقای وزیر بهداشتی دارند.

وزیر بهداشتی - منظور از شرفایی بنده امروز معرفی جناب آقای دکتر دیبا بمعاونت وزارت بهداشتی است (نمایندگان - مبارک است) امیدوارم که ایشان در جلساتی که خود بنده نمیتوانم حضور پیدا کنم با آقایان نمایندگان محترم تماس بگیرند و اگر گرفتاری هست (عده‌ای از نمایندگان - هست خیلی زیاد هم هست) زیرا بنده خودم خیلی خوب میدانم ولی تقاضایی که از نمایندگان محترم دارم این است که آنها هم توجه بگرفتاری‌هایی که ما داریم بکنند (پروین - کاش تشریف می‌داشتید و آنچه بنده عرض کردم می‌شنیدید. حالا خواهش می‌کنم در صورت جلسه ملاحظه بفرمائید) بنده تقاضا دارم که آقایان نمایندگان مجلس رعایت عدالت را نسبت به تمام نقاط مملکت بفرمایند اگر بنده بخوام فقط بفرمایشات یکی از آقایان گوش کنم و تشکیلات آن محل را کامل کنم و نقاط دیگر محروم بمانند خیال می‌کنم از عدالت دور باشد اما در حدود امکانات تا جایی که میسر باشد سعی می‌کنیم که برنامه مان را کامل کنیم و جزء خادمین ملت باشیم.

۷- طرح گزارش مجلس سنا راجع به خرج تحصیل تیمور عابدی و تصویب آن

رئیس - لایحه مربوطه به کومک هزینه تحصیلی برادر مرحوم ملک عابدی از مجلس سنا برگشته و چون در

آنجا يك قسمت علاوه شده آن قسمت مطرح میشود (نامه مجلس سنا بشرح زیر قرائت شد):

ریاست محترم مجلس شورای ملی

لایحه شماره ۱۱۸۰۶/۴۶۰۸۶/۱۱۸۰۶/۹ - ۱۳۴۲/۸/۹ دولت مربوط با اجازه پرداخت ماهی ۷۵۰۰ ریال مقرری در باره آقای تیمور عابدی که طی مرقومه ۱۰۹۹-۱۳۴۲/۸/۱۸۰۶ از مجلس شورای ملی بمجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز چهارشنبه بیست و دوم آبانماه ۱۳۴۲ شمسی مجلس سنا با اصلاحی تصویب رسید.

اینك يك نسخه از لایحه مصوبه فوق برای استحضار عالی و طرح در مجلس شورای ملی بضمیمه ایفاد میشود. رئیس مجلس سنا

دکتر الموتی - این نکته اینکه در مجلس سنا اضافه شده است این قسمت است. (ادامه پرداخت این وجه تابع مقررات مربوط بدان شجوبانی است که بخرج دولت در خارجه تحصیل می‌کنند یا کمک خرج تحصیل دریافت میدارند)
رئیس - راجع باین جمله‌ای که در مجلس سنا علاوه شده است آقای مهندس والا مخالفت بفرمائید.

مهندس والا - بنده متأسفانه هنوز نتوانسته‌ام آن اصل قانون اساسی را که مربوط بنظر هست پیدا کنم ولی بطوریکه خاطر هست امور مالی و بودجه‌ای و لوازم آن و هر چیزی که جنبه مالی دارد مختص مجلس شورای ملی است (صحیح است) و مجلس سنا فقط جنبه مشورتی و اطلاع دارد حتی اظهار نظر بمعنی تغییر کلمه اعم از اینکه يك کلمه یا يك (واو) باشد ندارد. این اصل قانون اساسی است که بعنوان روش ما و کادری که برای امور جاری مملکت از نظر قانونگذاری تعیین کرده اند این حق را به مجلس شورای ملی داده اند و بعقیده بنده مجلس سنا در این کار جنبه اطلاع دارد اگر طرح مالی با نجا ارجاع میشود بنابراین اضافه کردن، کم کردن، کسر کردن فقط جزء وظایف مجلس شورای ملی است (صحیح است) بنابراین بنده تقاضا می‌کنم آن قسمتی که در مجلس سنا باین لایحه اضافه شده است حذف شود و بعد رأی بگیرد و بعد از رأی گرفتن هم تصور می‌کنم احتیاج نباشد که به مجلس سنا ارجاع شود. اگر لازم شد بنده اصل قانون اساسی را هم الان پیدا می‌کنم و بعرض می‌رسانم.

رئیس - آقای فلیکس آقایان موافقت؟
فلیکس آقایان - بنده با تأیید تمام فرمایشات آقای مهندس والا که امور مالی از مختصات مجلس شورای ملی است بنده قبلاً که وقت خواستم فکر کردم تغییری در ماده داده شده که از صلاحیت مجلس سنا خارج است ولی بعد از اینکه قرائت شد فهمیدم که فقط اصلاح عبارتی است یعنی در اصل موضوع فرقی نکرده، منتهی البته اصلاح در آن بوده که در اصلاح مینوشتند بعنوان مشورت یا ما توصیه می‌کنیم که باین نحو این عبارت اصلاح شود، نه اینکه رأساً بنویسند اینطور اصلاح شد. بنابراین می‌خواهم نتیجه بگیرم چون فقط اصلاح عبارتی است مانعی ندارد. اصل موضوع هم تغییری نکرده است.

حاذقی - من برای رفع سوء تفاهم يك توضیحی می‌خواهم عرض کنم چون بنده بعنوان موافق می‌خواهم صحبت کنم.

رئیس - آقای دیبیم (دیبیم - موافقم) آقای پاینده (پاینده - موافقم) آقای راهب (راهب - بنده عرضی ندارم) آقای دکتر معتمد وزیری (دکتر معتمد وزیری - موافقم) آقای فخر طباطبائی

فخر طباطبائی - می‌خواستم این را عرض کنم این عبارتی که اضافه شده چه حذف شود چه باقی باشد تغییری در این لایحه داده نشده و این عبارت يك اضافه‌ای است که اگر هم اضافه نمی‌شد لایحه هیچ تغییری پیدا نمی‌کرد (صحیح است) بهر حال در اصل موضوع کوچکترین تأثیری ندارد.

رئیس - بنابراین این باین ماده واحده باورقه رأی گرفته میشود (مهندس والا - پیشنهاد حذف شده) پیشنهادی آقای مهندس والا داده اند.

دکتر الموتی - آقای مهندس والا پیشنهاد کرده اند بهمان صورتی که به مجلس سنا فرستاده شده رأی گرفته شود.

حاذقی - من توضیحی دارم.

رئیس - آقای مهندس والا توضیحی دارید بفرمائید.

مهندس والا - بنده تصور می‌کنم در امور معامله

را باید کنار بگذاریم تعارف هم نداریم قانون اساسی تکلیف را تعیین کرده بدون تردید ممکن است آن اصلاح هم لازم باشد ولی اصلاح لازم نباید در مجلس صورت بگیرد نه اینکه در متن لایحه در مجلس سنا تغییری داده شود بعد باور ندر اینجا و در مجلس سنا که مورد احترام ما هست تغییری بدهند مجامله هم ندارد باید اگر نظر مشورتی هم هست این نظر مشورتی در مجلس بصورت مشورت اعمال شود. اگر مجلس شورای ملی قبول کرد بآن رأی میدهد و الا تفکیک میشود بنده برای اینکه نظر آقایان نمایندگان محترم متوجه اصول شود که هست اصل ۴۶ قانون اساسی را میخوانم «ولی اموری که در مجلس شورای ملی عنوان میشود بر عکس از این مجلس به مجلس سنا خواهد رفت مگر امور مالی که مخصوص مجلس شورای ملی خواهد بود قرارداد مجلس در امور مذکوره با اطلاع مجلس سنا خواهد رسید که مجلس مزبور ملاحظاتی خود را به مجلس ملی اظهار نماید ولیکن مجلس ملی مختار است ملاحظاتی مجلس سنا را بعد از مذاقه لازم قبول یابد نماید.»

در این اصل مطلب کاملاً روشن است و بعد اجازه بدهید که اصل ۲۷ متمم قانون اساسی را هم بخوانم (دکتر یگانه - درست است جناب آقای مهندس والا) بنا بر این مجامله ندارد و اگر قرار است ما اینجا این جمله را اضافه کنیم بنظر بنده بایستی این سابقه را بوجود نیاریم باید یکی از آقایان پیشنهاد بدهند و بقیه هم تصویب بکنند نه اینکه بصورت اینکه نظر مجلس سناست بگذرد نظر مجلس سنا مشورتی است (دکتر یگانه - آقای مهندس آن قسمت اضافی باید حذف شود) بنده اصل ۲۷ متمم قانون اساسی را میخوانم. اصل ۲۷ که قوای مملکت را تعریف کرده وظایف قوه مقننه را تعیین کرده میگوید «لکن وضع و تصویب قوانین راجعه بدخل و خرج مملکت از مختصات مجلس شورای ملی است (صحیح است).»

(دکتر یگانه - صفحه ۹۱ آئین نامه داخلی راهم بفرمائید.) (ریکی - آقایان سنا تورها می رنجند) در مورد همکاری مجلسین هم در ماده دوم میگوید «حد اکثر ظرف یکماه مورد مذاقه و مباحثه سنا واقع گردد و با اتمام

نظر مشورتی سنا بمجلس شورای ملی برای رأی نهائی اعاده شود» ملاحظه میفرمائید در قانون اساسی و در آئین نامه داخلی در همه جا اظهار نظر در لوائح مالی را از مختصات و وظایف مجلس شورای ملی قرار داده (یکی از نمایندگان حالا نظر مشورتی تلقی کنید.)

رئیس - آقای دکتر الموتی

حاذقی - جناب آقای رئیس جناب عالی اول مرا صدا کردید و گفتم که مخالفم بنا بر این نوبت بنده است.

رئیس - ایشان هم مخالفند.

حاذقی - من مخالف آن نظر و موافق با نظر سنا هستم، بنا بر این بنده باید توضیح بدهم بایدرعایت اصول از طرف جناب عالی که آنجا نشسته اید بشود.

رئیس - بفرمائید.

حاذقی - من خوشوقتم که این اصول قانون اساسی و همینطور هم مواد آئین نامه راهکار محترم آقای مهندس والا اینجا قرائت کردند البته نظر مجلس سنا نظر مشورتی است در

لوائح مالی، مقصود از لوائح مالی لوائحی است که متضمن دخل و خرج مملکت باشد و این اصول ناظر است بر بودجه مملکت برای اینکه قانون اساسی خواسته نمایند که مجلس بتواند آزادانه در باره وضع مالیاتها درآمدها و هزینههایی که کدام ضروری و کدام ضروری نیست نظر مستقل داشته باشد و عقیده ای از خارج با توحمیل نشده باشد اگر باین لایحه جنبه مالی بدهیم از نظر خرجی که دارد و یا جنبه قانونی بدهیم از نظر اینکه وضع مقررات قانونی می خواهید بهیچ وجه سنا را ممنوع از بحث و مذاکره و اظهار نظر نمیکند اظهار نظری هم که شده همین حالا استدعا میکنم توجه بفرمائید از نظر قانون اظهار نظر مجلس سنا هم جنبه مشورتی دارد زیرا سنا نگفته است که ما حتما تصویب کردیم اینطور نباشد گفته است بنظر ما الحاق این جمله بیشتر موضوع را روشن می کند اجازه بفرمائید چون که بالاخره لایحه تقدیم بمجلس شده و از مجلس سنا برگشته است و مجلس است که نظر نهائی میدهد و تا بحال جنبه مشورتی و ارائه طریق دارد ما می توانیم بپذیریم و می توانیم رد کنیم اما از قدیم هم گفته اند بکن همانچه که بشاید نه آنچه بتوانی همانطور که فرمودند و هله اول کار

ما نباید کاری بکنیم که انعکاسی خدای نکرده داشته باشد آنها همکاران محترم ما هستند آنها از نظر مشورتی و از نظر امور مملکتی با ما هم تفاوتی ندارد بنابر این مجلس شورای ملی و مجلس سنا تشکیل قوه مقننه میدهند بنا بر این نظر مشورتی برادران اعضای سنا را با کمال احترام مطرح میکنیم مطالعه میکنیم اگر دیدیم يك نظر خلاف اصول است رد می کنیم ولی اگر يك نظر صحیح داده اند با کمال میل و رغبت و احترام قبول میکنیم چنانچه آقای فخر طباطبائی نماینده محترم فرمودند این تفسیر مطلقاً در این لایحه تأثیری ندارد یعنی تغییری در معنی و مفهوم و مبلغ و موضوع ندارد ولی من عقیده ام اینست که برای احتراز از هر گونه سوء تفاهم این نظر مشورتی را رؤس مطالعه کنیم اگر دیدیم حرف معقول و منطقی است صرفاً از نظر اینکه از طرف سنا گفته شده رد نکنیم بلکه اجازه بفرمائید باهم باشد و تصویب کنیم و بدیهی است که با این تصویب نه تنها هیچ حقی از مجلس شورای ملی نرفته بلکه ما نشان داده ایم که کمال حسن تفاهم و آمادگی به پذیرش نظرات اصولی داریم و اگر غیر از این باشد همانطوریکه سابقه دارد همین يك موضوع کوچک باعث سوء تفسیر و سوء تفاهم میشود و مانع از حسن جریان امور مملکت که باید با اتفاق نظر مجلسین صورت گیرد خواهد شد استدعا میکنم دور از تعصب با همین تغییری که شده رأی بدهید امیدوارم که این رأی را با اتفاق بدهیم.

رئیس - آقای صفی پور با پیشنهاد آقای مهندس والا موافقت (صفی پور - موافقم) بفرمائید.

صفی پور - بنده تعجب میکنم که همکار محترم بنده جناب آقای مهندس والا روی يك مطلب کوچک وقت مجلس را گرفته اند مرد باید که گیرند اندر گوش و نوشته است پند بر دیوار مجلس سنا تذکره بجائی داده است و بنده بعنوان موافق صحبت میکنم.

رئیس - شما با پیشنهاد آقای مهندس والا موافقت دارید (صفی پور - مخالف هستم) آقای زهتاب فرد

زهتاب فرد - با پیشنهاد آقای مهندس والا موافقم (دکتر یگانه - بنده قبل از همه اجازه صحبت خواستم).

رئیس - کسی هست که با پیشنهاد آقای مهندس والا مخالف باشد (اظهاری نشد) پیشنهاد آقای مهندس والا یکبار دیگر خوانده میشود (بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - موافقت با این پیشنهاد آقای دکتر شادمان چون مخالف صحبت کرده است.

دکتر شادمان - بنده با پیشنهاد آقای مهندس والا راجع باین قسمت که سنتی میشود من بعد از لحاظ کار مجلس شورا و سنا، البته عجله نباید کرد ولی باید گفتنی هارا گفت فرمایشاتی که آقای وزیر فرهنگ فرمودند ما قبول کردیم صرف گفته ایشان صورت جلسه حاضر است فرمودند طبق مقررات در این مورد اقدام خواهیم کرد حتماً این فرمایشات را در سنا هم کرده اند آقایان قانع نشده اند و ناچار شده اند باین ترتیب برای ما بفرستند ما قبول کردیم و به ترتیب لایحه دولت را بپذیریم و رأی دادیم اگر قرار باشد آنچه که مسئولین می گویند و ما قبول میکنیم بعد در مجلس دومی برود و بصورت تبصره یادداشت موافقت نامه یا تذکاریه برای ما بفرستند سوابق خوبی بوجود نخواهد آمد بنده از این جهت موافقم این فرمایشات عملاً همانطور که آقای فخر فرمودند در مورد اجرا میشود این فرمایشات امروز اصلاحیه است فردا تذکاریه بدهم امریه و بعد دستور العمل میشود و باید مطابق مقررات عمل بکنیم (صحیح است) البته حرف بسیار صحیحی است خیلی ممنون هستم که آقایان این تذکره را بدولت دادند و برخلاف آنچه که آقای حاذقی فرمودند نامه نبوده نوشته اند مجلس سنا تصویب کرد یعنی برده اند در ماده آخر، بنده با پیشنهاد آقای مهندس والا موافقم و همانطور که فرمودند یا خود ما پیشنهاد بکنیم یا حذفش بکنیم (صحیح است)

رئیس - چون موافق و مخالف در این پیشنهاد صحبت کرده اند پیشنهاد خوانده میشود و رأی میگیریم (شرح سابق خوانده شد) موافق و مخالف صحبت کرده اند خانم ها و آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد بنا بر این به اصل ماده با حذف این قسمت با ورقه رأی گرفته میشود موافقین رأی سفید و مخالفین رأی کبود خواهند داد.

(اسامی نمایندگان بترتیب ذیل خوانده شد در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد) آقایان - دکتر ملوچهر کلالی - دکتر محمد سام - مهندس فضل اله جلالی نوری - رضا مجد - دکتر ناصر یگانه - محسن خواجه نوری - حسینعلی منصور - دکتر

محمد شفیع امین - دکتر مصطفی مصباح زاده - محسن موقر
 مهندس عبدالله والا - محمد باقر بوشهری - حسین معتمدی
 محمد علی مرتضوی - دکتر حسین خطیبی - میر اسداله
 موسوی ماکوئی - دکتر مجتبی جعفری - عباس روستا
 عزت اله اوزار - سید حسین مصطفوی نائینی - دکتر مهندس
 ناصر بهبودی - دکتر عبدالعلی امامی خوئی - دکتر غلامرضا
 مبین - دکتر محمود ضیائی - حسام الدین رضوی - بانو
 نیره ابتهاج سمعی - بانو دکتر مهر انگیز دولتشاهی - بانو دکتر
 فرخ روپارسی - بانو شوکت ملک جهانپانی - بانو هاجر تربیت
 دکتر باقر عاملی - ولی فرچورلو - دکتر امیر احمدی - حیدر
 صائبی - اصغر رائی باغمیشه - احمد حق شناس - سید علی
 صائب - امیر علی سینی - دکتر علی پور هاشمی - دکتر
 ملک منصور اسفندیاری - بانو زهت نفیسی - دکتر محمد
 بقائی بزدی - ابوالقاسم پاینده - دکتر محمد علی فراگرلو
 عبدالمجید بختیار بختیارها - ملک شاه ظفر - دکتر
 محمد حسین اعتمادی - فلیکس آقابان - مکی فیصلی -
 مهندس بهمن عطائی - عبدالمجید موسوی - دکتر جواد
 سعید - دکتر محمد حسین رهنوردی - مهندس امیر قاسم
 معینی - ناصر کنگرلو - دکتر سیف الله وحید نینا -
 سید محمد باقر نیری - امان الله ریگی - دکتر محمد تقی قلی
 کیان - مهندس حیدر علی ارفع - دکتر هادی هدایتی -
 فضل الله پروین - صالح شاخوئی - کهزاد البرزی - محمد علی
 محدث زاده - صفر لفظی - مجید محسنی مهر - ابوالقاسم
 پاکذات - حسین غلام نیاکان - حسین علی هیراد - دکتر
 نقی صاحب قلم - ویلهلم ابراهیمی - سلطان احمدی -
 زرگرزاده حاج باغلو - آقا میر ارسنجانی - باقر پژند -
 ضابطی طرفی - شفیع پور کرمانی - عینی مبارکی -
 ساکینیان - طهماسبی - امام مردوخ - مافی - مهندس
 علی برومند - مهندس حسن صائبی - دکتر بزندان پناه
 محمود روحانی - دکتر عباس حاتم - سید محمود توسلی
 دکتر همایون قربود - منوچهر پزشکی - دکتر قدرت الله
 موثقی - دکتر عبدالرضا عدل طباطبائی - دکتر محمد
 رضوانی - دکتر فریدون معتمد وزیر - دکتر محمد علی
 رشتی - مهدی شیخ الاسلامی - سید محمد میر هادی -
 ابوالفضل اقبالی - جهانگیر سرتیپ پورا - عبدالوهاب
 امینی خراچی - حسن حسینی - ابوالفضل حازقی - رسول

پرویزی - ملک زاده آملی - حسن میر افضل - بالاخانلو -
 بدر صالحیان - جهانشاهی - حبیبی - قلعه جو قلی علی مرادی
 حکمت بزدی - اولیاء - متولی باشی - افراسیاب کیا -
 مهندس کیا - کلاکتر هر مزی - مرتضی طالب زاده رودسری -
 انصاری - زعفرانلو - دکتر مدنی - مهندس پرویز بهبودی
 دکتر مهدی زاده - مهندس فیروز عدلی - مهندس مجتهدی -
 مهندس آصفی - مهندس بهمن آراسته - مهندس صدقیانی -
 مهندس مهدی مالک - مهندس اسماعیل معینی زند - دکتر
 ضیاء الدین شادمان - دکتر یگانگی - حکیمیان - فخر
 طباطبائی - محمد دیهم - نکوزاد - همایونی - دکتر
 سعید حکمت - هلاکو رامبد - کاظم کورس -
 جمشید کشفی - دکتر امین غنی - فولادوند - عنایت الله
 نصیری - آموزگار - پور ادبی - نور بخش - بهادری
 مرادی - جهانگیری - تبریزی - فهیمی - یعقوب تهرانی
 اهری - زهتاب فرد - حکیم شوشتری - کیوان - دکتر
 حنیفه رضائی - مهندس ریاحی - کسرائی - مهندس
 هوشنگ کمانگر - منوچهر سعید وزیر - احتشامی -
 اسماعیل جلالی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس اسدی سمیع
 مهندس حسین زرآورد - مهندس زنجانی - دکتر رضانجیمی
 محمد رضا ثامن - مهندس عباس اخوان - تقی زند - مهندس
 محمود پروشانی - ناصر ادیب سمعی - دکتر حسین
 سامیراد - احمد یغمائی کیهان - دکتر اسدی - ابوالفضل
 سلیمانی کاشانی - محمد حسین نارویی - ایرج مهرزاد -
 عبدالحسین طباطبائی - علی رجائی - غلامرضا ایلخان - علی
 کمالوند - علی اکبر صفی پور - دکتر محسن صالحی چادکانی
 جواد موسوی کبیری - حسین نوبری - هاشم جاوید - جعفر
 ابطی - دکتر الموتی - صادق احمدی - مهندس مجید عدل -
 دکتر مهدی مهندس عبدالله ریاضی - (آراء مأخوذه شماره شد
 و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید .)
 موافق ۱۶۸ رأی - مخالف ۳ رأی ورقه سفید بعلامت
 امتناع ۵ برک
 رئیس - لایحه دولت با اکثریت ۱۶۸ رأی تصویب
 شد ، بدولت ابلاغ میشود .
 خانها و آقایان موافقین - موسوی کبیری - دکتر
 صاحب قلم ذبیحی سلطان احمدی - احتشامی - صفر لفظی -
 ملکشاخفر - عبدالمجید موسوی - امان الله اولیاء سرتیپ پور -

دکتر فریود - مهندس برومند - ناصر کنگرلو - حسین
 معتمدی - مهندس انصاری - پاکذات - دکتر کیان - نارویی
 دکتر سرام - دکتر یگانه - مرتضوی - میر افضل - امام مردوخ
 ویلهلم ویلیام ابراهیمی - مهندس اسدی سمیع - صدری
 کیوان - سر لشکر فضل الله همایونی - دکتر موثقی - مهندس
 مجید عدل - مهندس جلالی نوری - توسلی - کمالوند - صادق
 احمدی - نصیری - دکتر ضیائی - فتح الله مافی - محمود
 روحانی - فرچورلو - بهادری - مهندس والا - دکتر بزندان پناه
 حسام الدین رضوی - نیره ابتهاج سمعی - یغمائی
 کیهان - فخر طباطبائی - دکتر عاملی - دکتر رضوانی - نور بخش
 دکتر مصباح زاده - رضامجد - اکبر امیر احمدی - محسن
 خواجه نوری - سید علی صائب - مهندس آصفی - حازقی -
 روستا - هاجر تربیت - دکتر سامی راد - دکتر خطیبی -
 مهندس پروشانی - شاخوئی - ادیب سمعی - طهماسبی -
 سلیمانی کاشانی - دکتر مهندس بهبودی - منصور - اوزار -
 موقر - دکتر عدل طباطبائی - دکتر جواد مهدب - دکتر
 رمضانی - دکتر فرخ روپارسی - دکتر مهر انگیز دولتشاهی
 دکتر ملک منصور اسفندیاری - ایراهیم کسرائی - دکتر
 رهنوردی - ملک زاده آملی - موسوی ماکوئی - تقی زند -
 دکتر یگانگی - دکتر شفیع امین مهندس معینی زند - مهندس
 مالک - قلعه جو قلی - دکتر مدنی - دکتر مهدی زاده
 مهندس آراسته - علی مرادی - بدر صالحیان - کلاکتر
 هر مزی - حق شناس - دکتر امامی خوئی - جهانگیری -
 شوکت ملک جهانپانی - مهندس عدلی - پاینده - مهندس
 معینی - دکتر کلالی - حیدر صائبی - متولی باشی -
 باغمیشه - دکتر شادمان - دکتر اسدی - مهندس مجتهدی
 بختیار بختیارها - دکتر فراگرلو - مهندس پرویز
 بهبودی - مبارکی - مهندس ارفع - مصطفوی نائینی -
 امیر علی سینی - مهندس اخوان - محمد رضا ثامن -
 دکتر زعفرانلو - شکبیا نوبری - قاسم مرادی - مهندس
 ریاضی - امینی خراچی - مکی فیصلی - رامبد - ضابطی
 طرفی - دکتر هدایتی - مهندس عطائی - دکتر سعید
 حکمت - زهت نفیسی - مهندس زنجانی - حبیبی -
 دکتر سعید - ایلخان - دکتر اعتمادی - کریم
 اهری - سر لشکر نکوزاد - دکتر صالحی - غلام
 نیاکان - محدث زاده - دکتر نجیمی - دکتر معتمد

وزیری - مهندس جلالی - زرگر زاده حاجی باغلو -
 فولادوند - دکتر جعفری - مجید محسنی - ارسنجانی
 دکتر رشتی - سعید وزیر - هیراد - کهزاد البرزی
 علی رجائی - پور ادبی - باقر پژند - جهانشاهی - صفی
 پور - میر هادی - اقبالی - شیخ الاسلامی - دکتر حاتم
 دیهم - مهندس کمانگر - سرتیپ حکیمیان - مهندس
 زرآورد - زهتاب فرد - یعقوب تهرانی - فهیمی - دکتر
 حکیم شوشتری - حسن تبریزی - کاظم کورس - مهندس
 صائبی - مهندس صدقیانی - فلیکس آقابان - دکتر
 الموتی
 مخالفین آقابان : فضل الله پروین - طالب زاده رود
 سری - مهندس افراسیاب کیا ورقه سفید علامت امتناع
 پنج برک
 ۸ - طرح گزارش کمیسیون محاسبات راجع به
 متمم بودجه ۱۳۴۲ مجلس شورای ملی و تصویب آن
 رئیس - گزارش کمیسیون محاسبات راجع به متمم
 بودجه مجلس شورای ملی مطرح است قرائت میشود .
 (بشرح زیر قرائت شد)
 گزارش از کمیسیون محاسبات بمجلس شورای ملی
 کمیسیون محاسبات در جلسه دوشنبه بیستم آبان
 ماه ۱۳۴۲ با حضور آقایان کارپردازان و مجلس شورای ملی
 و رؤسای ادارات مربوطه تشکیل و لایحه شماره ۲۷۶۲۷۹
 کارپردازی دائر بتأمین کسر اقلام بودجه سال ۱۳۴۲
 مجلس شورای ملی را مطرح و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب
 و اینک گزارش آنرا جهت تصویب تقدیم میدارد
 ماده ۱ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ
 پنجاه و یک میلیون و صد و چهل و یک هزار و پانصد ریال
 (۵۱۱۴۱۵۰۰ ریال) از درآمد عمومی کشور برای تأمین
 هزینه های ضروری و مقرری پنج ماهه هشت روز آخر سال
 ۱۳۴۲ نمایندگان بکار پردازائی مجلس شورای ملی
 بپردازد
 ماده ۲ - بکارپردازائی مجلس شورای ملی اجازه داده
 میشود مبلغ ۱۳۶۷۲۸۹۳۵ ریال صرفه جوئی بودجه سال
 ۱۳۴۱ مجلس شورای ملی را بمصرف خرید اثاثیه و کتاب
 و تعمیرات ضروری اثاثیه و ابنیه برساند
 ماده ۳ - هیئت رئیسه مجلس شورای ملی میتواند

کارمندان و خدمتگزارانی را که لااقل بیست سال سابقه خدمت متوالی بایست و پنج سال خدمت متناوب داشته باشند با افزایش حداکثر پنجسال بسنین خدمت آنان تا پایان سال ۱۳۴۲ برابر مقررات بازنشسته نماید. کسور سنوات ارفاقی باقسط ۳۶ ماهه از حقوق کارمندیها و خدمتگزاران ذینفع کسر و صندوق بازنشستگی پرداخته خواهد شد.

رئیس - کلیات گزارش کمیسیون محاسبات مطرح است آقای یغمائی کیهان مخالفید؟

یغمائی کیهان - با یک قسمتی اگر اجازه بفرمائید مخالفم.

رئیس - آقای سرهنک حسن حسینی.

حاذقی - ایشان مخالفشان را مسترد داشته اند.

رئیس - آقای حاذقی.

حاذقی - بنده هم با توضیحاتی که در جلسه خصوصی داده شد مخالفت خود را مسترد میدارم.

رئیس - آقای مهندس ناصر بهبودی مخالفید بفرمائید

دکتر مهندس بهبودی - بنده قبل از تشکیل جلسه خصوصی بعنوان مخالف اسم نوشته بودم البته مواردی بود که میبایستی باستحضار آقایان برسانم ولی با توضیحاتی که در جلسه خصوصی پنجشنبه داده شد من مخالفتی ندارم فقط از موقع خواستم استفاده بکنم و از کارپردازان محترم استدعا کنم که این ساختمان نیمه تمام مجلس را مورد توجه قرار بدهند (احسن) چون مقدار زیادی از بودجه مملکت صرف خرید زمین های زیادی شده و ساختمانها هم بصورت نیمه تمام بالا رفته بنده بجزوم یا عدم لزوم این ساختمان کاری ندارم ولی آنچه که محقق است ساختمان نیمه تمام باقی مانده که باقی ماندنش با اینصورت حالت خوبی ندارد (صحیح است) این است که از آقایان اعضاء هیئت رئیسه استدعا میکنم این موضوع را مورد توجه قرار بدهند و مخصوصاً عرض این است که قرارداد و مساکن گذشته را با یک مطالعه ای بکنید که مبادا نکات تهدید آورو الزام آوری برای مجلس باشد که باقیماندنش با اینصورت بضرر روزیان مجلس تمام بشود. (احسن)

رئیس - آقای یغمائی کیهان با کلیات لایحه مخالف هستید؟

یغمائی کیهان - بنده توضیحاتی که در جلسه خصوصی شنیدم با کلیات مخالفتی ندارم فقط يك پیشنهاد کوچکی داشتم که چون وقت گذشته اگر اجازه بفرمائید بطور شفاهی عرض کنم و کتابچیزی ننویسم. عرض کنم در ماده سوم این گزارش...

رئیس - مواد هنوز مطرح نشده در کلیات اگر نظری دارید بفرمائید.

یغمائی کیهان - در کلیات عرضی ندارم.

رئیس - آقای پروین در کلیات اگر مخالفید بفرمائید.

پروین - بنده اجازه میخواهم عرض کنم خیلی موجب تعجب عده ای از آقایان رفقا است که بنده بعنوان مخالف این جاپست تریبون آمده ام درحالتی که بنده با قیافه ها تمام موافقت دارم، با اصول کلی موافقت دارم ولی چگونه است که این جا يك اظهاری میخواهم بکنم بعنوان مخالفت هیچ راهی نداشتم جز اینکه اینجا بعنوان مخالف اسم بنویسم تا اینکه بتوانم آنچه که بحق و حقیقت نزدیک است بسمع آقایان برسانم و آن این است که بطور کلی ملاحظه میفرمائید و بنده یقین دارم که در عقاید تمام آقایان همکاران محترم و عزیزم همین جاری و ساری است که ما بایستی يك اصل کلی قطعی را در مملکت همواره در نظر داشته باشیم که از مخارج کم بکنیم تا اینکه بودجه مملکت متعادل بشود ما همیشه در این فکر هستیم یعنی مشکلات مملکت را اینطور بر آورد کردیم سالهاست که بگوتیم بودجه مملکت متعادل نیست بودجه مملکت وقتی متعادل نیست چه باید بکنیم از يك طرف باید مخارج را کم بکنیم و از يك طرف به عایدات اضافه بکنیم بالا اقل آن عایداتی که امکان دارد و جاری است آن را کامل و کافی وصول بکنیم حالا مادر مجلس شورای ملی اگر این قدم را اول خودمان برداریم یعنی معتقد باین باشیم تا از خود نگذریم از دیگران هم نمیتوان گذشت زیرا وقتی که بودجه مملکت را این جا میاورند و ما میخواهیم اظهار نظر بکنیم همواره کوشش خواهیم داشت که از مخارج و مصارف زیادی جلوگیری کنیم بنابراین چه بهتر است که ما خودمان هم از ابتداء همین رویه را عملاً نشان بدهیم و آن اینست که ملاحظه بفرمائید در این

لایحه نوشته شده است که ۱۰ نفر کارمند جدید استخدام بشود در صورتیکه ما مخالف استخدام کارمندان جدید برای تمام و سایر و وزارت خانه ها می باشیم ما همیشه می گوئیم که افراد زیادند کارمندان زیادند اعضاء زیادند حقوق زیاد پرداخت می شود باید برای صرفه جوئی از خزانة مملکت از این مخارج جلوگیری کرد پس چرا ما خودمان این کار را نکنیم (سیفی - تکلیف بیگانه هاجه میشود؟) اجازه بدهید بنده عرض کنم تمام بشود در اینجا نوشته شده است ۱۰ نفر استخدام جدید بنده واقعاً می خواهم فکر بکنم اجازه بدهید احتمال دارد که آنچه میگویم ملتفت نباشم، خطا باشد ممکن است چیزی باشد که بنظر بنده رسیده باشد اما وقتی واقف شدم با کمال احترام قبول میکنم عرض می کنم که در مجلس شورای ملی الان کارمندان بسیار وظیفه شناس و محترمی هستند افرادی هستند که تربیت شده اند اینها حقوقهایشان کم است باید رسیدگی شود کمک شود همین هارا وقتی خوب نگاهداریم بهتر از این است که مستخدم جدید بگیریم و اضافه کنیم بنده وقتی اینجا می خوانم که ۱۰ نفر مستخدم جدید برای مجلس شورای ملی استخدام می شود این را اگر ما تأیید بکنیم فردا نمی توانیم هنگام طرح بودجه به فلان و رانخانه بگوئیم که از مخارج یا از پرسنل کم کند ولی وقتی که به بنده حالی بشود و فغان بشود که این ۱۰ نفر لازم است البته اطاعت می کنیم و رأی میدهم مثلاً اینجا نوشته شده است که ۲ تا جیب برای مجلس شورای ملی خریداری شود (چند نفر از نمایندگان - يك جیب است) بسیار خوب در این گزارش دومی نوشته شده يك جیب و چند موتور - سیکلت بنده اگر عقیده باطنی خودم را بخواهم عرض کنم ما وقتی يك جیب بعنوان نامه رسان خریدیم يك راننده لازم دارد (همه نمایندگان) اگر اجازه بدهید بنده را قانع کردید بنده رأی می دهم البته برای مجلس شورای ملی که يك مؤسسه آبرومندی است نمی شود گفت مخارج لازم ندارد، هزینه لازم ندارد البته مخارج آبرومند لازم دارد ما پیشخدمت های اینجا را اذعان داریم که آدم های بسیار وظیفه شناسی هستند درد این ها را باید درمان کنیم اگر پیشخدمت برای جای آوردن کم است چه عیب دارد که مانند يك سلف سرویس خودمان برویم

جای را از گیشه بگیریم و بخوریم برای اینکه صرفه جوئی کنیم برای اینکه در مملکت بگوئیم که برای صرفه جوئی قدم برداشته ایم برای نامه رسانی بنده يك پیشنهاد می کنم استدعا می کنم عریض بنده را گوش بدهید بعد رد کنید بنده پیشنهاد می کنم در تالار پائین مجلس شورای ملی که يك جای وسیعی هم هست يك قفسه بزرگ آنجا بگذارند و با حروف تهجی اسامی تمام نمایندگان نوشته شود نامه های وارده نمایندگان را بگذارند بجای خودش و ماهر روز صبح که می آئیم نامه های خودمان را برداریم این چه عیب دارد بهتر از این است که يك نامه رسان بخواهد بیاید در منزل بنده خودم می آیم نامه ها را بر میدارم آقایان هم اگر این عنایت را بکنند صرفه جوئی می کنیم برای چائی هم اگر سلف سرویس بکنیم چه عیبی دارد که يك پیشخدمت ۲۰ تا چای در يك سینی بگذارد و دنبال ما راه برود تا ما بر داریم گر چه آقایان بین عریض بنده فرمایشاتی می کنند اما بنده عقیده اصلی خودم را که صرفه جوئی است گفتم و صرفه جوئی را باید از مجلس شروع کنیم تا بتوانیم در تمام قسمت ها و وزارت خانه ها و حوزه های مملکت بگوئیم که صرفه جوئی لازم است ما خودمان اول صرفه جوئی می کنیم بعد شما از ما تبعیت کنید و الا رأی با اکثریت است و بیش از این عرضی ندارم.

رئیس - آقای دکتر مهدی زاده بفرمائید.

دکتر مهدی زاده (مخبر کمیسیون محاسبات) - فرمایشات جناب آقای پروین فقط در دو مورد بود البته تمام نمایندگان محترم و همکاران عزیز می که در این مجلس تشریف دارند همه بوظیفه خودشان آشنا هستند و سعی می کنند که از خرج صرفه جوئی کنند ولی بعضی مخارج هست که اجتناب ناپذیر است يك مطلب دیگری که هست اینست که این بودجه فقط برای خرج نیست که همه اش خرج بشود الزامی نیست يك اعتباری کسب می کنند اگر احتیاجی پیدا شد آنوقت می توانند خرج کنند اگر خرج نشد بر گردانده می شود به خزانه دولت (صحیح است) در مورد استخدام جدید البته استخدام جدید بعمل نمی آید در مورد کارمندان فقط در مورد خدمتگزاران است سابق مجلس ۱۳۶ نفر نماینده داشت الان در حدود ۲۰۰ نفر هستند کار زیاد شده

است و طبیعی است که عده‌ای از این خدمتگزاران با فوت کرده‌اند یا بازنشسته شده‌اند یا خواهند شد و این پیشنهاد برای این قبیل موارد است و خرج آن هم چیز خیلی مهمی نیست که صندوق دولت یا بودجه کشوری لطمه‌زبانی وارد بشود (صحیح است) راجع به جیب در مورد جیب هم اول دوتا در نظر گرفته شده بود دو کمیسیون محاسبات بعد از بحث سه چهار ساعت تصمصیم گرفته شد که فقط يك جیب خرید شده و از آن هم در مواقع خیلی ضروری مثلا آوردن پول از بانک یا تشریفات خیلی رسمی یا احياناً در زمستان که نامه‌ها بدست آقایان نخواهد رسید از آن جیب استفاده بشود برای يك جیب چیز مهمی نیست و لطمه‌ای هم به بودجه کشور وارد نخواهد شد این بود عرض بنده اگر آقایان فرمایشاتی دارند بفرمایند تا جواب عرض کنم.

رئیس - آقای سیفی

سیفی - بنده خیلی متأسفم از فرمایشات همکار محترم جناب آقای پروین برای اینکه ایشان تشریف داشتند روز پنجشنبه در جلسه خصوصی چهار ساعت و نیم بحث شد در این مطلب خوب بود ایشان يك تحقیقاتی از کارپردازان مجلس می کردند و می دیدند که این پیشنهادی که شده است ضروری هست یا نیست حالا از نظر کارپردازان که جناب آقای دکتر مهدی زاده جواب دادند و بنده حرفی ندارم اما ما بایستی بيك مطلب توجه بکنیم چون مطلب اساسی است ما باید حرفهایمان را از خوش آيند بگذرانیم و ببریم بطرف حقیقت آن حقیقتی که امروز در این محیط مملکت ما وجود دارد بنده راجع به وضع بیکاری و تعطیل کارخانه‌ها گریز ندهم باشم برای سه شنبه صحبت‌های زیادی خواهم کرد که ایشان توجه داشته باشند ولی می خواهم عرض کنم خیلی خوشوقت باشید جناب آقای پروین ۱۰ نفر از افراد این مملکت در يك مؤسسه‌ای مشغول بشوند و با حقوقی که دریافت می کنند بتوانند عائله خودشان را آگاه بکنند شما اگر توجه داشته باشید که توی این تهران چقدر بیکار وجود دارد نسبت با استخدام ده نفر مستخدم ایراد نمی‌کردید بودجه دولت ، صندوق دولت متعلق باین ملت است اگر احتیاج داشته باشند ما بهر دولتی که این کار را بکنند واقعا اینجا افتخار میکنیم و اینجا توجه به برنامه‌هایش می‌کنیم که هر روز بتواند

دو نفر بیکار را سرکار بی‌آورد شما باید توجهتان بآن ۱۰ نفری باشد که میتوانند صد نفر عائله را اداره بکنند و این معنی صرفه‌جویی نیست که ما پول داشته باشیم و افراد این مملکت را سرکار نگذاریم خیلی معذرت می‌خواهم.

رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات در کلیات شده مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) به کلیات لایحه و ورود در مواد رأی گرفته می‌شود خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده اول مطرح است قرائت می‌شود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بوزارت دارائی اجازه داده می‌شود مبلغ پنجاه و يك ميليون و صد و چهل و يك هزار و پانصد ريال از محل درآمد عمومی کشور برای تأمین هزینه ضروری و مقرری پنج ماه و هشت روز آخر سال ۱۳۴۲ نمایندگان به کارپردازي مجلس شورای ملی بپردازند

رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایانی که با ماده اول موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم قرائت می‌شود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - بکارپردازي مجلس شورای ملی اجازه داده می‌شود مبلغ ۱۳۶۷۲۸۶/۳۵ ريال صرفه‌جویی بودجه سال ۱۳۴۱ مجلس شورای ملی را بمصرف خرید اثاثیه و کتاب و تعمیرات ضروری اثاثیه و ابنیه برسانند.

رئیس - خانمها و آقایانی که با ماده دوم موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده سوم قرائت می‌شود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - هیأت رئیسه مجلس شورای ملی میتواند کارمندان و خدمتگزارانی را که لااقل بیست سال سابقه خدمت متوالی یا ۲۵ سال خدمت متناوب داشته باشند با افزایش حداکثر پنج سال بنسبت خدمت آنان تا پایان سال ۱۳۴۲ برابر مقررات بازنشسته نماید. کسور سنوات ارفاقی با قیاس ۳۶ ماهه از حقوق کارمندان یا خدمتگزاران برفع کسر و صندوق بازنشستگی پرداخته خواهد شد.

رئیس - آقای معتمدی در ماده سه مخالفید بفرمایند.

معتمدی - بنده به مصداق الضرورات تبیح المحظورات با اجازه آقایان مطلبی را که مربوط باین موضوع نیست و وقت می‌گذرد عرض میکنم و بعد علت مخالفتم را توضیح می‌دهم چند روز قبل از افتتاح مجلس جناب آقای غام به اصفهان

تشریف آوردند و یکی از مسائل مهم حیاتی شهرستان اصفهان را که مردم گرفتار بودند و حل نمیشد حل کردند و آن مسأله آب آشامیدنی اصفهان بود

رئیس - راجع به ماده صحبت کنید

معتمدی - با اجازه آقایان تمام شد درباره مخالفتم در ماده سوم گو اینکه در این ماده در جلسه خصوصی توضیحات کافی داده شد ولی بهتر است که برای روشن شدن موضوع این مطلب در خلاصه مذاکرات مجلس هم منعکس بشود مدت و ترتیب این ماده لايتناهی است یعنی نوشته تا آخر سال ۴۲ می‌تواند کارمندان و مستخدمین جزء را که بخواهد با ۵ سال افزایش بازنشسته نماید اینجا همانطور که عرض کردم يك تزلزل خاطری در عموم کارمندان مجلس ایجاد میکند چند نفر از نمایندگان - تا آخر سال ۴۲ است مدت دارد) اینجا صحبت شد آقایان اجازه بدهید صحبت بکنم بعد هم شما بیائید این جا موافق صحبت کنید مجلس جای بحث و فحص است جای مشاوره است اگر مراد تور احکام خویش کافی بود - چرا به حکم خداوند امر بر شورا است اگر بنا بود بر پیشنهادی که آقایان کارپردازان میکنند ما عیناً بپذیریم پس شورا برای چیست؟ اجازه بفرمائید صحبت بکنیم بعد بیائید شما هم موافق صحبت بکنید وقت هم نمی‌گذرد بنظر بنده همانطور که سابقه نشان میدهد بهترین و اصیلترین کارمندان و که در دستگاههای مملکت خدمت میکنند کارمندان مجلس شورای ملی هستند (صحیح است) برای اینکه دیدیم در همه جا سر و صدا بلند شد جز مجلس شورای ملی

حالا میخواهند به هیئت رئیسه اجازه بدهند هر کس را دلش خواست بازنشسته بکنند اینها چهار طبقه هستند یکی اینکه فرمودند میخواهند معلولین را بازنشسته بکنند این هیچ عیبی ندارد بنده فکر میکنم همه آقایان نمایندگان با این موضوع موافق باشند بسیار کار صحیحی است دسته دیگر کسانی هستند که تمايل شخصی دارند این راهم مامدعی نیستیم کسی میخواهد برود دنبال کسب و کار دیگری و پنج سال هم بهش اضافه میدهد برود (حازقی) آنها اگر ببرد میخورند مقام ریاست موافقت نمیکند چه بهتر يك دسته‌ای هم هستند که اینها فساد اخلاق دارند (دکتر الموتی) همچو کسی نیست (الحمد لله) که چنین کسی نیست اگر چنین کسی احياناً در اینجا باشد این را نباید بازنشسته بکنند باید به دادگاه بفرستند در حالیکه همچو کسی هم نیست و اما اگر

بخواهند تقلیل بدهند این فکر ایجاد شده که يك عده اضافی در مجلس کارمند و خدمتگزار هستند بنده با تقلیل کارمندان از تیب و طبقه جوان و تحصیل کرده جداً مخالفم اگر میخواهید بازنشسته بکنید از بالا

بازنشته بکنید کسی که در حدود يك قرن در این مجلس خدمت کرده واقعا میبایستی برود استراحت بکند (خنده نمایندگان) البته آنها هم برای ما محترم هستند و باید از تجربیات آنها هم استفاده کرد ولی يك جوانی را که بیست سال و بیست و دو سال خدمت کرده بعنوان اینکه اضافه است در کادر مجلس تا و پنج سال اضافه خدمت بدهند بگویند بر او قاصح نیست شما میدانید عمل بازنشسته کردن در کشور ایران چه حکمی پیدا کرده بازنشسته حکم جذامی را پیدا کرده هیچ کجا واردش نمیکند این رود ریاستی ندارد هیچ کجا راهش نمیدهند و هیچ کجا کار باو نمیدهند آدم بازنشسته سپوری بخواهد بکند راهش نمیدهند میگویند برخلاف تصویب نامه آقای دکتر امینی است اینها رامارک میزنند، این صلاح نیست (نمایندگان - بازنشسته باید برود استراحت بکند) بنا بر این استراحت را نباید يك جوانی که ۲۰ سال ۲۲ سال سابقه خدمت دارد بکنند يك مردی که شصت سال پنجاه سال خدمت کرده باید او استراحت بکند اینجا خوشبختانه يك کاغذی بمن رسیده است که فکر میکنم برای بعضی از آقایان هم رسیده باشد سفارشی است نمیدانم کیست استوار مظفری نوشته برای من فرق نمیکند اگر يك تیمار هم بود اینجا نامه‌اش را نمیخواندم (احسنت)

رئیس - مربوط به لایحه است؟ مربوط به لایحه بازنشسته کردن کارمندان مجلس است؟

معتمدی - بله مربوط به استخدام و بازنشسته کردن است الان توضیح عرض میکنم.

رئیس - مربوط باین ماده نیست نمیشود در آن صحبت کنید.

معتمدی - بسیار خوب نمی‌خوانم بنا بر این بنده با این موضوع مخالفم که جوانها را بازنشسته بکنند اینهم تلگرافی است از اصفهان راجع به تعطیل کارخانه زاینده رود رسیده که تقدیم میکنم این نامه هم مربوط به اشخاصی است که سنشان از ۶۵ سال بیشتر است و خدمتشان از ۳۰ سال بیشتر است و در کادر دولت هستند ولی جوانی که

سی سال خدمت کرده اورا بیرون کرده اند (نمایندگان - کسی که سی سال خدمت کرده جوان نیست) نه آقا ۴۸ ساله جوان است التفات بفرمائید خود من سی سال خدمت کرده ام الان موقع بهره برداری مملکت از وجود من است من باز نشسته شده ام (خنده نمایندگان) سئوالی است از دولت راجع به سد کسک داش که تقدیم میکنم

رئیس - آقای دیهیم موافقت یا مخالف؟

دیهیم - موافقت

رئیس - بفرمائید

دیهیم - بعضی روضه خوانها هستند که روضه خوانی را طوری میکنند که آدم خیال میکند تفسیر با امام حسین (ع) بوده اینجا مخالفت بالایحه یا موافقت بایک ماده آن از طرف نمایندگان طوری میشود که موضوع را کم میکنند بنده نفهمیدم که آقای دکتر معتمدی از باز نشستگان حمایت کردند یا بد گفتند منظورم اینست که فرمودند باز نشستگان نمیتوانند سپور بشوند آقا باز نشسته چرا باید سپور شود وقتی که خدمتش را انجام داده خسته شده و به افتخار باز نشستگی مفتخر شده در منزل می نشیند و کارهای شخصی و کارهای اجتماعی میکند دیگر مجبور نیست که استخدام بشود یا صحبت از حمایت از کارمندان مجلس شورای ملی فرمودند که مثالی که گاهی کرده یا فساد اخلاق دارد جناب آقای رئیس در جلسه خصوصی صراحتاً فرمودند که ما وقتی کارمندی را باز نشسته خواهیم کرد که هم خود آن شخص تقاضا کند و هم مصلحت در این کار باشد یک الزامی باشد که آن را باز نشسته بکنند با مراعات این دو موضوع دیگر بحثی نیست فرض بفرمائید - که من کارمند مجلس هستم تقاضا میکنم با این چند سال اضافه بیست و چند سال خدمت کرده ام مرا باز نشسته کنید هیئت رئیسه مجلس هم می بیند که با تقاضای من موافقت (نمایندگان در یک مدت محدودی) در یک مدت محدودی صلاح است موافقت میکنند باز نشسته میکنند ایشان تصور فرمودند ما وقتی که این قانون را گذرانیم فردا همه را از اینجا بر میداریم و باز نشسته میکنیم نباید موضوع را عوضی این جا مطرح کنیم بادر مورد استخدام نفر که جناب آقای پروین اینجا فرمودند آنها الزامی نیست ایشان فرمودند خودمان میرویم جای می آوریم و میخوریم در این صورت آقا سماور را

کی آتش میکند آب کی بریزد استکانها را کی بشوید خوب بنده رفتم جای را خوردم آوردم استکان را کسی بشوید این قبیل پیشنهاد هارا جداً نباید اینجا مطرح کرد در مجلس هیئت رئیسه و کارپردازان را بایک ایمان و علاقه انتخاب کرده ایم و باینها ایمان داریم میروند کار میکنند هر کاری میکنند حتماً به نفع مجلس است صلاح مجلس است ماد بگر موضوعی ندارد در مورد استخدام بکنفر یاد و نفر اینجا صحبت بکنیم یا خودمان جای بیاوریم و بخوریم اصلاً جناب آقای پروین من استکان شستن را بلد نیستم فردا سماور را کسی آب نمی ریزد و میسوزد از این راه ضرر واراد میشود و از بین میرود مجلس وضعتش را باید مراعات کرد حیثیت مجلس را باید مراعات کرد باینکنفر استخدام کردن و کم استخدام کردن و اضافه استخدام کردن بودجه مملکت درست نمیشود این را نباید اینجا مطرح کرد ما باید اینجا مطالب مهم را مطرح بکنیم موکلین ما از انتظار دارند باینجا اینجا بنشینیم بنفع کلی مملکت صحبت بکنیم مطالعه بکنیم و الا راجع بجای خوردن خودمان صحبت بکنیم و بایک فرد دنبال ما بیاید جای بیاورد و یا نیارد این حرفها مطرح نیست امروز در این مملکت یک انقلاب سفیدی شده است ما باید سعی کنیم دنبال این انقلاب را بگیریم نهضتی که پادشاه مملکت بیا کرده، باید شرافتمندانه و مردانه هم کنیم این نهضت را بانجام برسانیم (احسن) و الا اینجا به نشینیم صحبت از این بکنیم جای را خودمان بیاوریم و خودمان بخوریم شما از فردا جای را خودتان بیاورید بخورید مگر کسی جلوتان را گرفته است این اعمال و رویه خوب نیست این موضوعی است که سفیدی مویم هم ایجاب می کند که اینجا از حضور آقایان تقاضا بکنم ما باید شها برویم فکر بکنیم آن دقایقی که بیکاریم و در مجلس نیستیم دقیقانه فکر کنیم به بنییم از چه راه میشود باین انقلاب سفید پادشاه که دنیا را تکان داده است که در دنیا افتخار پیدا کرده ایم که در واقع اگر درست توجه بکنیم امروز این مهمانهاست که به مملکت ما می آیند و راضی میروند و ایران و ایرانی را از نزدیک می شناسند و شخصیت ایران را بیک پادشاه با عظمت با وجع عظمت رسانده باید فکر

کنیم که چه راه و چه تدبیری بیندیشیم در این انقلاب به یک پادشاه و به یک ملت کمک بکنیم (احسن) و الا اینجا بیاییم بگوئیم آب را اینجا بکنیم جای را اینجا بکنیم صحیح نیست البته باید صرفه جوئی بکنیم و بودجه کشور را مراعات بکنیم این مربوط به بودجه کشور است اینجا هیئت رئیسه مجلس می نشینند مطالعه میکنند اگر دیدند احتیاج هست اینکار را میکنند احتیاجی نیست که هیچ، مگر تنها بنده و جناب عالی میخواهیم در بودجه مملکت صرفه جوئی بکنیم هیئت رئیسه مجلس هم افرادی هستند که ما خودمان انتخاب کرده ایم و علاقمند هستند تقاضا میکنم آقایان در این لایحه رأی بدهند و برویم در فکر کارهای دیگری باشیم که آن کارها مملکت را نگاه خواهد داشت (احسن، احسن).

پروین - عریض بنده منطبق با فرمایشات حضرت تعالی

بود

رئیس - آقای کیهان یغمائی مخالفید؟ بفرمائید

یغمائی کیهان - بنده فقط بچشم راجع بماده ۳ است

جناب آقای پروین چون عضو وزارت دارائی بودند و به صرفه جوئی عادت داشتند مطالبی فرمودند عیب نداشت ضرر نداشت هر کسی روی شم خودش صحبتی میکند باز بر میگردم روی این موضوع وقتی که صحبتی میشود آقایان همه میفرمایند این صحیح نیست مد می شود در مجلس مصلحت نیست ایشان عادت دارند به صرفه جوئی، در وزارت دارائی بودند ایرادی هم بایشان نبود بنظرشان این طور رسید شاید اخلاقاً هم منطور هستند ایرادی نیست بسیار هم خوب است اما راجع به ماده سه بنده عرضی داشتم و پیشنهادی هم داشتم که تقدیم کردم اگر اجازه بفرمائید اینجا توضیح عرض میکنم آقایان کارمندانی که باز نشسته می شوند توانائی کسور باز نشستگی را که ۳۶ ماهه بدهند ندارند یعنی حقوقشان کافی نیست از یک طرف کمی بهشان میشود و از طرف دیگر زبان متوجهشان میشود. اجازه بفرمائید این ۳۶ ماه در ماده سوم به ۴۸ ماه تغییر پیدا بکند چون وقتی بنده بررسی کردم با بعضی از آقایان صحبت کردم اگر آقایان موافقت بفرمایند (نمایندگان - مانعی ندارد) اگر کمیسیون محاسبات و مخبر محترم کمیسیون اجازه بدهند که ۴۸

ماه بشود بهتر خواهد بود ضمناً باید عرض کنم که کمیسیون محاسبات خیلی درین کار زحمت کشیده و بنده هم خیلی مطالعه کردم روی کلیاتش و اگر این امکان برای کمیسیون محاسبات باشد و جناب آقای مخبر هم اجازه بفرمایند عده زیادی هستند که استفاده میکنند، باید عرض کنم که کارمندان مجلس خیلی خوب خدمت کرده اند از کارمندان شریف مملکت هستند (صحیح است) در تمام تحولات، در تمام جزئیات و از وظیفه حساس خودشان، از اصول میهن پرستیشان خارج نشده اند (صحیح است) جادارد اگر امروز جا داشته باشد و تا حدودی که امکان داشته باشد و مقررات اجازه بدهد کمک بشود، اینکه بنده تند صحبت میکنم برای اینست که وقت یک عده ای ضایع نشود مطلب دیگری که میخواهم عرض کنم این است که اجازه بفرمائید این عنوان بیست سال متوالی و بیست و پنج سال متناوب اصلاح بشود به بیست سال متوالی یا متناوب (نمایندگان - این درست نیست) اگر این کار بشود بنظر بنده کار خوبی خواهد بود

رئیس - آقای دکتر مهدی زاده

دکتر مهدی زاده (مخبر کمیسیون محاسبات) - در مورد فرمایشات جناب آقای معتمدی آقایان همه توجه دارند که هیئت رئیسه مجلس مورد اطمینان همه هستند و وطن پرست تر از ما هانیستند (خنده نمایندگان) میخواستم عرض کنم که همه آقایان بوطن پرستی و صلاحیت این آقایان ایمان و عقیده دارند این آقایان را ما خودمان انتخاب کردیم با کثرت آراء و این اختیار را هم به آقایان میدهم که این کار را بکنند و در کار باز نشستگی کارمندان آنچه را که صلاح کارمند و هیئت رئیسه است انجام بدهند (صحیح است) بنابراین اینجا اجحافی بکارمند مجلس نخواهد بود و از طرف دیگر این ماده فقط برای پنجاه است و مدت طولانی پیش بینی نشده و اصولاً طبق تقاضای خود کارمند، هیئت رئیسه میتواند این آقایان را باز نشسته بکند، اصولاً اجباری نیست و از طرف دیگر عده ای از کارمندان مجلس هستند که واقعاً مریض هستند و شاید هم نمیخواهند باز نشسته شوند مصلحت این است که باز نشسته بشوند، مصلحت مجلس و کشور این است که اینها را هیئت رئیسه با تبادل نظر باز نشسته بکند (مهندس آصفی - پنج

سال ارفاقی بکنند (در مورد پیشنهاد جناب آقای کیهان یغمائی بندگی مخالفتی ندارم و قبول میکنم که پرداخت کسور سنوات ارفاقی بجای ۳۶ ماه در ۴۸ ماه انجام بگیرد رئیس - آقای مهندس والا موافقت فرمائید.

مهندس والا - بنده امروز معذرت میخواهم مثل اینکه زیاد مزاحم میشوم (خنده نمایندگان - صحیح است) این لطف بزرگوازی آقایان است که بنده اجازه میدهند عرایض را بکنم بنده میخواستم تذکر بدهم که اصولاً این باب را مفتوح نفرمائید راجع به مطلبی که در جلسه خصوصی چهار ساعت صحبت کردیم بعد و مرتبه در جلسه علنی وقت بگیریم و مطالبی را عنوان بکنیم که خلاصه خدای نکرده بمصدق الکلام بجزر الکلام همینطور ادامه پیدا بکند و نتیجه نگیریم، بنده با اینکه قبلاً اسم نویسی کرده بودم بعنوان موافق ولی وقتی دیدم ضرورتی ندارد حتی عنوان نکردم؛ این مطلب را هم بعنوان تذکر عرض کردم صحبت های مفصلی شد پیشنهاد هائی هست که بسیار مفید است مثل پیشنهاد جناب آقای کیهان یغمائی بنده هم موافقم اما راجع بمسائلی که خدای نکرده هم ایجاد سوء تفاهم میکند و هم از نظر موقعیت مجلس مناسب نیست بنده استدعا میکنم بعنوان یک فرد کوچک مجلس این استدعا را مورد قبول قرار بدهید و مطرح نفرمائید.

رئیس - در ماده سه پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده است و دو پیشنهاد دیگر هم هست که چون مربوط به این ماده نیست بعداً قرائت میشود بنابراین رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات در ماده سه خانها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. حالاً رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای کیهان یغمائی که پرداخت کسور بجای ۳۶ ماه ۴۸ ماه باشد مخیر کمیسیون هم موافقت کرده خانها و آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بعهده سوم با همین اصلاحی که تصویب شد رأی گرفته میشود موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهادی بعنوان ماده الحاقی رسیده که قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینماید شرح زیر بعنوان ماده چهار به متمم بودجه مجلس شورای ملی

اضافه شود: بهیئت رئیس مجلس شورای ملی اجازه داده میشود با توجه به متن آخرین صورت جلسه کمیسیون محاسبات دوره بیستم قانونگذاری نسبت به تهیه مسکن جهت عموم کارکنان مجلس شورای ملی با مقامات مسئول وارد مذاکره گردیده و تصمیم مقتضی اتخاذ فرمایند. حسین معتمدی

رئیس - آقای معتمدی فرمائید.

معتمدی - در پایان دوره بیستم مجلس شورای ملی موضوع تهیه مسکن برای کارمندان مجلس شورای ملی مورد بحث قرار گرفته و موافقت شده است که بروند برای تهیه مسکن با مقامات مسئول صحبت بکنند و رفتنند صحبت هم کرده اند در خلاصه مذاکرات پنج اردیبهشت ۱۳۴۰ منعکس است این موضوع پیشنهاد خرج نیست پیشنهاد شده که هیئت رئیسه در این باره مذاکره بکند بنابراین این پیشنهاد موجب میشود که هیئت رئیسه با بانک با مقاماتی که صلاحیت دارند بروند صحبت بکنند بعد نتیجه اش را عرض مجلس شورای ملی برسانند.

رئیس - آقای مهندس آراسته مخالفت با این پیشنهاد فرمائید.

مهندس آراسته - میخواستم عرض آقایان برسانم که عنوان مسکن بسیار خوب است اما بنظر حقیر هیچ ارتباطی با بودجه مجلس ندارد بودجه مجلس مخارج پنج ماه آخر سال است اگر بابت مسکن مجلس باید خرجی بکند با آنهم بنده مخالفم اگر مذاکره باید بکند هیئت رئیسه در قانون بودجه نباید گذاشت شاید در یک جلسه خصوصی بشود مطرح کرد مقاماتی هستند، دستگاههایی هستند که در فکر تهیه مسکن برای کلیه کشور بوده شاید اگر بحساب الا هم فالاهم حساب فرمائید بنده خودم را عرض میکنم شاید دو یا سه سال دیگر هم به بنده نباید نوبت برسد (عده ای از نمایندگان - این پیشنهاد مربوط به تهیه مسکن نمایندگان نیست.)

رئیس - آقای دکتر مهدی زاده مخیر کمیسیون محاسبات فرمائید.

دکتر مهدی زاده (مخیر) - عرض کنم در جلسه ای که در کمیسیون محاسبات با حضور آقایان کارپردازان داشتیم درین مورد مذاکره شد و قرار شد کمیسیون

محاسبات روز شنبه تصمیم بگیرد بانگاههایی که میتوانند این کار را بکنند مذاکراتی بعمل بیاورد و این کار را انجام بدهیم و نظر آقایان تأمین خواهد شد انشاء الله طرحی تهیه خواهد شد و خدمت آقایان تقدیم میکنیم از برای اینکه خرجی ایجاد نکند.

رئیس - آقای روحانی فرمایشی دارید؟
روحانی - همانطوریکه آقایان فرمودند این موضوعی است که باید هیئت رئیسه اقدام بکند بنده به آقایان قول میدهم که کمیسیون محاسبات راجع باین موضوع اقدام بکند و نتیجه را بعداً با اطلاع آقایان برسانم
رئیس - پس اجازه فرمائید پیشنهاد آقای معتمدی فعلاً مسکوت بماند. پیشنهاد دیگری شده است بعنوان ماده الحاقیه که قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم ماده الحاقیه زیر بلائحه افزوده شود: تا حدود ده نفر کارمند جزء هر وقت مورد احتیاج مجلس شورای ملی بود از شاغلان در دستگاه دولت بمجلس انتقال بدهند. حاذقی

رئیس - آقای حاذقی.
حاذقی - بنده خیلی معذرت میخواهم با توجه

باین موضوع ملاحظه فرمائید این یک فکر صحیحی است که تمام نظر هائی که این جا بود جمع میکنند اولاً این اجبار نیست اگر حاجت بود که مستخدم تازه ای بیاید بعد هم برای اینکه عسر و حرجی ایجاد نشود و فردا همه

گریبان ما را نگیرند وقتی که وارد مجلس میشوند بگویند که ما میخواهیم مستخدم بشویم ملازما استخدام کنید گفته شده که هر وقت که لازم باشد از شاغلان در دستگاه دولت، هر وقت که ضرورت احساس شد از دستگاههای دولت که شاغلان اضافی دارد به مجلس انتقال داده شود تا نظر تأمین شود.

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیرى با این پیشنهاد مخالفید فرمائید.

دکتر معتمد وزیرى - بنده با پیشنهاد جناب آقای حاذقی متأسفانه مخالف هستم علت مخالفت من هم این است که در درجه اول هیئت رئیسه مجلس شورای ملی همان طوری که آقایان توضیح فرمودند منتخب خود ما هستند

رئیس - کلیات آخر گزارش کمیسیون محاسبات مطرح است خانها و آقایان نظری ندارند (اظهاری نشد) بنابراین به گزارش کمیسیون باورقه رأی گرفته میشود آقایان موافقتی رأی سفید و مخالفین رأی کبود خواهند داد (اسامی نمایندگان به ترتیب ذیل اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد) آقایان دکتر منوچهر کلایلی -

دکتر محمد سلام - مهندس فضل الله جلالی نوری - رضامحمد - دکتر ناصر یگانه - محسن خواجه نوری - حسنعلی منصور - دکتر محمد شفیع امین - دکتر مصطفی مصباح زاده - محسن موقر - مهندس عبدالله والا - محمد باقر بوشهری - حسین معتمدی - محمدعلی منقوی - دکتر حسین خطیبی -

میراسدالله موسوی ماکوئی - د کتر مجتبی جعفری - عباس روستا - عزت الله اوزار - سید حسین مصطفوی نائینی - د کتر مهندس ناصر بهبودی - د کتر عبدالعلی امامی خوئی - د کتر غلامرضامین - د کتر محمود ضیائی - حسام الدین رضوی - بانو نیره ابتهاج سمیعی - بانو د کتر مهر انگیز دولتشاهی - بانو د کتر فرخ روپارسای - بانو شوکت ملک جهانبانی - بانو هاجر تربیت - د کتر باقر عاملی - ولی قراچولو - د کتر امیر احمدی - حیدر صائبی - اصغر رائی باغمیشه - احمد حق شناس - سیدعلی صائب - امیر علی سیفی - د کتر علی پور هاشمی - د کتر ملک منصور اسفندیاری - بانو نزهت نفیسی - د کتر محمدباقائی بزدی ابوالقاسم پاینده - د کتر محمدعلی قراگزلو - عبدالمجید بختیار بختیار بهاء - ملکشاه ظفر - د کتر محمدحسین اعتمادی - فیلکس آقابان - مکی فیصلی - مهندس بهمن عطائی - عبدالمجید موسوی - د کتر جواد سعید - د کتر محمد حسین رهنوردی - مهندس امیر قاسم معینی - ناصر کنگرلو - د کتر سیف الله وحید نیا - سید محمد باقر نیری - امان الله ریگی - د کتر مرتضی قلی کیان - مهندس حیدرعلی ارفع - د کتر هادی هدایتی - فضل الله پروین - صالح شاخوئی - کهزاد البرزی - محمد علی محدث زاده - صفر لفظوی - مجید محسنی مهر - ابوالقاسم پاک ذات - حسین غلام نیاکان حسینعلی هیراد - د کتر نفی صاحب قلم - وللهلم ابراهیمی سلطان احمدی - زرگر زاده حاج باغلو - آقامیر ارسنجانئی باقر پزند - ضابطی طرفی - شفیع پور کرمانی - عیسی مبارکی - ساگینیان - طوماسی - امام مردوخ - مافی - مهندس علی برومند - مهندس حسن صائبی - د کتر یزدان پناه - محمود روحانی - د کتر عباس حاتم - سید محمود توسلی - د کتر همایون فر بود - منوچهر پزشکی - د کتر قدرت الله موثقی - د کتر عبدالرضا عدل طباطبائی - د کتر محمد رضوانی - د کتر فریدون معتمد وزیری - د کتر محمدعلی رشتی - مهدی شیخ الاسلامی - سید محمد میر هادی - ابوالفضل اقبالی - جهانگیر سرتیپ پور - عبدالوهاب امینی خراجی - حسن حبیبی - ابوالفضل حازقی - رسول پرویزی - ملک زاده آملی - حسن میر افضل - بالا خانلو بدر صالحیان - جهانشاهی - حبیبی - قلمه جوقی علی مرادی - حکمت یزدی - اولیاء - متولی باشی - افراسیاب کیا -

زهیر - کلاتر هر مزی - مرتضی طالب زاده رود سری - انصاری - زعفرانلو - د کتر مدنی - مهندس پرویز بهبودی - د کتر مهدی زاده - مهندس فیروز عدلی - مهندس مجتهدی مهندس آصفی - مهندس بهمن آراسته - مهندس صدقیانی مهندس مهدی مالک - مهندس اسماعیل معینی زند - د کتر ضیاءالدین شادمان - د کتر یگانگی - حکیمیان - فخر طباطبائی - محمد دیهم - نکوزاد - همایونی - د کتر سعید حکمت - هلاکو رامبد - کاظم کورس - جمشید کشفی - د کتر امین غنی - فولادوند - عنایت الله نصیری - آموزگار - پور ادبی - نوربخش - بهادری - مرادی - جهانگیری - تبریزی - فهیمی - یعقوب نهرانی - اهری - زهتاب فرد - حکیم شوشتری - کیوان د کتر حنیفه رمضانی - مهندس ریاحی - کسرائی - مهندس هوشنگ کمانگر منوچهر سعیدوزیری - احتشامی - اسماعیل جلالی - د کتر غلامرضا عدل - مهندس اسدی سمیع - مهندس حسین زرآور - مهندس زنجانی - د کتر رضا نجیمی - محمد رضا ثامن - مهندس عباس اخوان - تقی زند - مهندس محمود پروشانی - ناصر آذیب سمیعی - د کتر حسین سامیراد - احمد یغمائی کیهان - د کتر اسدی - ابوالفضل سلیمان کاشانی - محمد حسین ناروئی - ایرج مهرزاد - عبدالحسین طباطبائی - علی رجائی - غلامرضا ایلخان - علی کمالوند علی اکبر صفی پور - د کتر محسن صالحی چادکانی - جواد موسوی کبیری حسین نوبری - هاشم جاوید - جعفر جاوید - جعفر ابطحی - د کتر الموتی - صادق احمدی - مجید عدل - د کتر مهدب مهندس عبداله ریاضی (آراء مأخوذه شماره شدو نتیجه بقرار زیر اعلام گردید) موافق ۱۶۸ رأی - مخالف سدرای وزفه سفید علامت امتناع دو بر یک رئیس - گزارش کمیسیون محاسبات با ۱۶۸ رأی موافق تصویب شد. موافقین خانمها و آقایان: د کتر مهندس بهبودی - د کتر کلایلی - مهندس ارفع - حبیبی - مهندس جلالی - مهندس مجید عدل - د کتر بقائی یزدی - مهندس مجتهدی - نادر ادیب سمیعی - تقی زند - آقامیر ارسنجانئی - مهندس برومند - مهندس پروشانی - مهندس صدقیانی - د کتر الموتی - علی رجائی - بالا خانلو - ابراهیم کسرائی -

یغمائی کیهان - د کتر زعفرانلو - غلامرضا ایلخان - کلاتر هر مزی - مهندس انصاری - ابوالقاسم پاینده - د کتر مهر انگیز دولتشاهی - موهبی - ملکشاه ظفر - مافی - مهندس پرویز بهبودی - د کتر کیان - امان الله ریگی - زهتاب فرد - د کتر معتمد وزیری - پاک ذات غلام نیاکان - سلیمانی کاشانی - د کتر رضوانی - حسن تبریزی - نوربخش - قاسم مرادی - د کتر رهنوردی - ضابطی طرفی - اصغر باغمیشه - د کتر فر بود - ملک زاده آملی - د کتر یگانگی - سیدعلی صائب - د کتر صاحب قلم - مهندس کیا - مهندس معینی زند - سر لشکر همایونی مهندس عدلی - د کتر اعتمادی - د کتر ضیائی عبدالمجید موسوی روحانی - د کتر عاملی - د کتر صالحی - بانو تربیت - قراچولو - خواجه نوری - محدث زاده - غلامرضا بهادری - سرتیپ حکیمیان - مهندس کمانگر - د کتر رمضان - د کتر شاخوئی - حسنعلی منصور - مهندس جلالی نوری - د کتر امامی خوئی - امیرعلی سیفی - علی مرادی - حق شناس - صدری کیوان - د کتر موثقی - بانو شوکت ملک جهانبانی شیخ الاسلامی - د کتر اسدی - امیر احمدی - د کتر عدل طباطبائی - د کتر قراگزلو - مهندس مالک - د کتر نجیمی - مهندس اخوان - مکی فیصلی - موسوی کبیری - متولی باشی - د کتر مین - حسام الدین رضوی - بانو ابتهاج سمیعی - علی کمالوند - موسوی ماکوئی - محمد دیهم شکیبای نوری - کریم طهماسبی - د کتر حاتم - حسینعلی هیراد - امام مردوخ - د کتر فرخ روپارسای - یعقوب نهرانی - حکمت یزدی - د کتر یزدان پناه - د کتر ملک

منصور اسفندیاری - جهانباهی - مهندس معینی - بختیار بختیار بهاء - صفی پور - د کتر شفیع امین - بدر صالحیان لفظوی - ذبیحی سلطان احمدی - د کتر مهدی زاده - ویلیام ابراهیمی - مبارکی - د کتر یگانگانه - د کتر رشتی جهانگیری - مهندس آراسته - ناصر کنگرلو - د کتر هادی هدایتی - امینی خراجی - د کتر وحید نیا - اقبالی - صادق احمدی - مهندس ریاضی - میر هادی - د کتر سعید - مرتضوی - زرگر زاده حاجی باغلو - اوزار - کشفی - معتمدی - مهندس اسدی سمیع - ناروئی - د کتر حکیم شوشتری - د کتر مدنی - مهندس زنجانی - مهندس زرآور - پور ادبی - مهندس ریاحی - سعیدوزیری - طالب زاده رودسری - قلمه جوقی - نصیری - میر افضل - احتشامی - حیدر صائبی - مهندس عطائی - مهندس حسن صائبی - مصطفوی نائینی - اهری - د کتر سعید حکمت سرتیپ پور - سر لشکر محمود نکوزاد - د کتر سامی راد - حازقی - امان الله اولیاء - فهیمی - د کتر جعفری - د کتر سام - توسلی - ثامن - کهزاد البرزی - مهندس آصفی - مهندس والا مخالف - آقایان: هلاکو رام بد - حسن حبیبی - بانو نزهت نفیسی - وزفه سفید علامت امتناع - دو بر یک ۹ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه رئیس - جلسه را ختم میکنیم - جلسه آینده روز سه شنبه ساعت ۹ صبح خواهد بود (مجلس ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی